

Islám náboženství míru

الإسلام دين السلام باللغة الإنجليزية

Autor:

Dr. Abd Ar-Rahman bin Abd Al-Kareem Al-Sheha

د. عبد الرحمن بن عبد الكريم الشهباء

Překlad:

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

& Zuzana Amrani

www.islamland.com

ISLAM LAND ...
GROW GOODNESS
BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN 1 3 0 LANGUAGES

 ISLAM LAND

 ISLAMLAND.COM

 ISLAMLANDWEB

Obsah

Úvod

Co znamená islám

Falešná představa o násilném šíření islámu

Falešná představa o kořisti jako hlavním cíli islámské expanze

Teorie a praxe spravedlivé války v islámu

Islámské zásady prokazování milosrdenství a odsuzování agrese

Obecné islámské zásady podporující všeobecný mír

Úcta k lidskému životu

Rovné postavení lidí

Jednota a nedotknutelnost Alláhova náboženství

Podpora přínosné spolupráce mezi muslimy a lidmi Knihy (židy a křesťany)

Upřímnost a čistý úmysl při poskytování rady

Příkazování vhodného a zakazování zavrženíhodného

Islámské uctívání podporující hodnoty bratrství a rovnosti

Obecná povinnost usilovat o prospěšné vědění

Ochrana životního prostředí

Sociální podpora vč. péče o sirotky, potřebné a chudé

Dobročinné odkazy

Islámská etika podporující mír

Islámské morální povinnosti a doporučení k podpoře míru

Pravdomlupnost

Spravedlivost

Altruismus

Bratrství

Dobrá společnost

Usmiřování

Zachovávání dobrého charakteru a morálky

Štědrost

Neodhalovat chyby ostatních

Trpělivost

Příklady islámských zákazů podporujících mír

Polyteismus a modlářství

Všechny druhy magie

Agrese a útlak

Špatné chování k rodičům, dětem a příbuzným

Cizoložství, smilstvo a pomlouvání

Omamné látky a hazardní hry

Krádež, loupež a nespravedlivé vyvlastňování majetku

Monopol a hromadění

Zneužívání jmění a majetku sirotka

Zneužití pravomoci

Mučení

Falešná svědectví a přísahy

Zrada a porušení důvěry ve smluvních vztazích

Nactiutrhání a pomlouvání

Urážení a posměch

Nenávist, pohrdání a nevraživost

Společenské vyloučení

Kletí a nadávání

Lakota

Marnotratnost

Přehánění a extrémismus

Namyšlenost a pýcha

Nespravedlivé skutky vedoucí ke sporům, hádkám a rozkolu

Překrucování skutečnosti a falešné zprávy

Zuřivost, záchvaty vzteku, urážení a sprostota

Škodolibost

Nevhodné vměšování

Nespravedlivá vláda a rozsudky

Vyzvídání

Rozšiřování chyb druhých a pomlouvání

Zneužívání lidí, zejména zranitelných skupin (např. chudých a starých)

Obtěžování, zejména sousedů

Závěr

Úvod

Islám je univerzální náboženství pro lidi všech etnik a společenských vrstev, které neupřednostňuje žádnou konkrétní skupinu a po stránce morální, duchovní, společenské, právní, politické a ekonomické odpovídá potřebám všech lidí. Přísně monoteistické vyznání a víra ve své morální čistotě, jasnosti a jednoduchosti spolu se zákazem zločinů, útlaku a nespravedlnosti oslovuje všechny lidi bez ohledu jejich etnický původ, kulturu, vzdělání a společenské a ekonomické postavení. Islám usiluje o ustavení příkladné lidské společnosti, ve které se mezi lidmi šíří dobrá vůle, bratrství a správné Boží vedení k jejich zdokonalování a spáse. Jeho posláním je také nastolit spravedlnost platící za všech okolností a na všech úrovních, udržovat přátelské vztahy dokonce i s potenciálními nepřáteli, pokud se nedopouštějí otevřených útoků, a maximálně podporovat mír. Všemocný Alláh ve vznešeném Koránu říká:

{Možná že Bůh způsobí, že mezi vámi a těmi, s nimiž jste v nepřátelství, zavládne láska, neboť Bůh je všemohoucí a Bůh je nejvyšší odpouštějící a slitovný. Bůh vám nezakazuje, abyste byli dobří a spravedliví vůči těm, kdož nebojovali proti vám kvůli náboženství a nevyhnali vás z příbytků vašich, neboť Bůh věru miluje poctivé. Avšak Bůh vám zakazuje brát si za přátele ty, kteří proti vám bojovali kvůli náboženství, a ty, kteří vás vyhnali z příbytků vašich, a ty, kteří pomáhali při vašem vyhánění. A ti, kdož se s nimi budou přátelit, jsou nespravedliví!} (60:7-9)

Tyto verše vyzývají k míru s lidmi, kteří se neúčastní

takovýchto nepřátelských činů. Alláh v Koránu také řekl:

{A budou-li ochotni k míru, buď k němu ochoten i ty a spoléhej na Boha, vždyť On slyšíci je i vševědoucí.} (8:61)

Tento verš ukazuje, že kdykoliv nepřítel uvažuje o míru, muslimové o něm musí uvažovat také.

Doufám, že v budoucnu se ke zkoumání islámu s jeho pravidly a zásadami bude přistupovat nestranně a uvážlivě. Pravá krása islámu se projevuje pouze na živoucím příkladu těch, kdo se jím v životě řídí a plně ho prožívají, všichni však mohou pochopit jeho spravedlivá pravidla, univerzální bratrství, ušlechtilé a racionální zásady a výtečné morální příklady čistoty, slušnosti, pravdomluvnosti, štědrosti, odvahy a spravedlivosti. Jedním z důkazů velkoleposti této Boží víry je, že navzdory chabé snaze následovníků islámu a silné protiislámské kampani vedené zlomyslnými odpůrci a nepřáteli islám odolal pokřivení a novotám a nadále se šíří v nejrůznějších částech světa pouze silou svých hodnot. Jediným vysvětlením šíření islámu i přes slabost muslimů je vnitřní síla pravdy a spravedlnosti, které ze své podstaty vítězí nad falší a nespravedlností. V islámu lidé nacházejí plné uspokojení, duchovní i morální, a pomáhá jim také při naplňování praktických potřeb a očekávání.

Lidé odmítající otevřít oči, vidět, slyšet a poznat pravdu se nemohou vymanit ze zajetí klamných tuh, předpojatosti a nevědomých předsudků. Je obecně známo, že lidé odmítají to, čeho se obávají. A obávají se neznámého, takže se vůči tomu,

co neznají, staví nepřátelsky. Alláh je popsal ve vznešeném Koránu takto:

{A stvořili jsme věru pro peklo množství džinů i lidí, kteří mají srdce, jimiž nic nechápou, a mají oči, jimiž nic nevidí, a mají uši, jimiž nic neslyší. Podobají se dobytku, ba jsou ještě zbloudilejší – a to jsou ti, kdož jsou lhostejní!} (7:179)

Dobytěk jde se stádem, avšak alespoň se řídí přirozenými zákony a instinkty, které mu Alláh dal k přežití, zatímco mnozí lidé jen slepě následují tradice a své vůdce a odmítají, co Alláh zjevil pro jejich vlastní dobro a spásu. Alláh říká:

{Však oni naopak říkají: „Nalezli jsme otce své v jistém učení a jdeme ve stopách jejich.“} (43:22)

Doufám a modlím se, aby nám nejvyšší Alláh dal prospěch z toho, co čteme, slyšíme a říkáme. Čistým záměrem této skromné publikace je přispět k informovanosti a porozumění. Všichni čtenáři se zájmem dozvědět se o islámu více a osobně mě kontaktovat mohou využít kontaktů uvedených v závěru. S radostí jim zodpovím jejich dotazy o islámu a poskytnu další materiály.

Vyjadřuji tímto hlubokou vděčnost nejvyššímu Alláhovi za Jeho neutuchající podporu. Všechny chyby a nedostatky této publikace padají na moji hlavu, čtenáře žádám o shovívavost a milosrdného Alláha prosím o odpuštění.

Nechť Alláh dá Své požehnání a milosrdenství proroku

Muhammadovi (ﷺ), konečnému k lidstvu vyslanému Alláhovu proroku a poslu, a necht' Alláh požehná a dá mír také jeho rodině, společníkům a všem, kdo následují jejich vedení a cestu až do soudného dne.

Dr. Abd Ar-Rahman bin Abd Al-Kareem Al-Sheha

www.islamland.com

Co znamená islám

Islám znamená podřídit se celou svou duší a tělem všemocnému Alláhovi, stvořiteli a pánu všeho stvoření, řídit se Jeho zjevenými příkazy a zákazy, dobrovolně odevzdat svou vůli do Jeho vůle a úsudku a přijímat vše, co Alláh pro člověka v tomto životě předurčil. Nejmilosrdnější Alláh zná všechny oprávněné lidské potřeby, přikazuje jen dobré a varuje jen před špatným. Jeho zjevený zákon je tedy v naprostém souladu s obecnými lidskými potřebami, právy a povinnostmi.

Všemocný Alláh ve vznešeném Koránu říká o proroku Abrahamovi (ﷺ):

{A hle, když Pán jeho mu pravil: „Odevzdej se (*aslim*) do vůle Mé!“, odvětil: „Odevzdávám se (*aslamtu*) do vůle Pána lidstva veškerého.“} (2:131)

Slovo „salám“ znamená mír a je odvozeno od stejného arabského kmene SLM jako slovo islám. „Salám“ je jednou z Alláhových vlastností, necht' jsou požehnána Jeho jména a vlastnosti a velebena Jeho vznešenost, jak stojí v Koránu:

{On je Bůh – a není božstva kromě Něho -- vládce, přesvatý, mír, věrný, ochránce bezpečný, mocný, samovládny, velmožný; oč slavnější je Bůh než vše to, co k Němu přidružují.} (59:23)

„Salám“ je také jedno ze jmen ráje (*džanna*). Všemocný Alláh ve vznešeném Koránu říká:

{Pro ně je připraven příbytek míru u Pána jejich a On ochráncem je jejich za to, co konali.} (6:127)

Když se obyvatelé ráje setkají se svým Pánem, budou pozdraveni „salám“, jak řekl Alláh:

{A bude jejich přivítáním v den, kdy setkají se s Bohem, „Mír s vámi!“ a Bůh pro ně připravil odměnu štědrou.} (33:44)

Muslimové se navzájem zdraví čistým a vznešeným pozdravem „as-salámu 'alajkum“ (mír tobě), když se setkají, když se míjejí a když si volají. Při vstupu do svého domu muslim pozdraví as-salámu 'alajkum i tehdy, když je tam sám, protože zdraví přítomné anděly i sám sebe. Tento pozdrav pomáhá ze srdcí odstranit nepřátelství, zášť a nevraživost a nahrazuje je dobrou vůlí, vzájemnou úctou, klidem, bezpečím a spokojeností. Muslimové se často zdraví delší verzí tohoto pozdravu, jak tomu učil Alláhův prorok (ﷺ): „as-salámu 'alajkum wa rahmatulláh wa barakátuh“, což znamená „mír tobě a Alláhovo milosrdenství a Jeho požehnání.“ Ve výrocích (hadítech) najdeme slova Alláhova posla (ﷺ), podle kterých používání tohoto pozdravu patří mezi znaky dokonalé víry:

„Nevstoupíte do ráje, dokud nezískáte plnou víru, a plnou víru nezískáte, dokud se nebudete navzájem milovat. Mám vám ukázat skutek, který když mezi sebou upevníte, budete se navzájem milovat? Šiřte mezi sebou pozdrav „salám“ (mír), nakolik můžete.“ (Muslim)

Alláhův posel (ﷺ) také řekl:

„Nabízejte ostatním štedře jídlo a zdravte mezi sebou pozdravem míru ty, které znáte, i ty, které neznáte.“
(Bucháří a Muslim)

Účelem islámu je neustále usilovat o potěšení Alláha, stvořitele a pána vesmíru, konáním dobra a dobrých skutků. Alláh ve Své knize, vznešeném Koránu, říká:

{Vlastníci Písma! Nyní již přišel k vám Náš posel, aby vám jasně vyložil mnohé z toho, co skryli jste z Písma, a prominul vám mnohé. A přišlo k vám nyní od Boha světlo a Písmo zjevné, jímž Bůh povede ty, kdož usilují o Jeho zalíbení, po cestách míru a jímž je vyvede z temnot na světlo z dovolení Svého a dovede je tak ke stezce přímé.}
(5:15-16)

Islám v sobě zahrnuje plný význam míru od vnitřního osobního a duchovního míru až po vnější mír ve společnosti. Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Pravý muslim je člověk, před jehož jazykem a rukama se ostatní muslimové cítí v bezpečí, a pravý vystěhovalec je člověk, který se vzdá toho, co všemocný Alláh prohlásil za zakázané.“ (Bucháří a Muslim)

Obsahuje také globální vizi všeobecného celosvětového míru pro veškeré lidstvo, protože mezi jeho základní zásady patří stabilita, vzájemná úcta a neútočení na ty, kdo pokojně dodržují

spravedlivá pravidla, obzvláště ty, jejichž civilizace vychází ze základu Alláhem zjeveného náboženství, jako jsou křesťané a židé.

{Vy, kteří věříte, vejděte všichni v mír a nenásledujte kroky satanovy, vždyť on je pro vás nepřítelem zjevným!} (2:208)

Islám, Alláhovo univerzální náboženství, je otevřeno všem. Nejvyšší Alláh ve Své vznešené Knize řekl:

{Rci: „Lidé, já věru jsem poslem Božím k vám všem vyslaným od toho, jemuž náleží království na nebesích i na zemi.} (7:158)

{Náboženstvím jediným u Boha jest věru islám.} (3:19)

{Kdo touží po jiném náboženství než po islámu, nebude to od něho přijato a v životě budoucím bude mezi těmi, kdož ztrátu utrpí.} (3:85)

Falešná představa o násilném šíření islámu

Jednou z falešných představ, které rozšiřují nespravedliví nepřátelé ignorující historické zdroje a neustále omílající starou propagandu, je nepodložené nařčení, že islám byl šířen donucováním. Toto podle nařčení vyvracejí různé verše vznešeného Koránu. Nejvyšší Alláh ve Své Knize říká:

{Nebudiž žádného donucování v náboženství! A již bylo jasně rozlišeno správné vedení od bloudění! Ten, kdo nevěří v Tághúta a věří v Boha, ten uchopil se rukojeti spolehlivé, jež nikdy se neutrhne. A Bůh je slyšící, vševědoucí.} (2:256)

A dále také říká:

{Kdyby byl Pán tvůj chtěl, věru by byli všichni, kdož na zemi jsou, vesměs uvěřili. Chceš snad donutit lidi, aby se stali věřícími, když není duši žádné dáno, aby uvěřila jinak než z dovolení Boha, a když On uvaluje hněv Svůj na ty, kteří rozum nemají?} (10:99-100)

{A rci: „Pravda přichází od Pána vašeho; kdo chce, ať věří, a kdo chce, ať nevěří!“} (18:29)

{Jestliže se oni zády k tobě obrátí, pak úkolem tvým je pouze zřetelné oznámení.} (16:82)

{Připomínej, vždyť tys pouze ten, jenž připomíná, a nejsi nad nimi ten, jenž zaznamenává.} (88:21-22)

{Rci: „Poslouchejte Boha a poslouchejte posla! Odvrátíte-li

se, pak on ponese jediné to, co na něj bylo vloženo, a vy ponese to, co bylo na vás vloženo. Však uposlechnete-li jej, budete na cestě správné.“ A poslu přísluší jen hlásání zřetelné.} (24:54)

{Požádá-li tě některý z modloslužebníků o ochranu, mu ji poskytni – aby mohl slyšet slovo Boží. Potom jej nech dospět do místa pro něj bezpečného; a to je proto, že jsou lidé, kteří nic nevědí.} (9:6)

Tyto a mnohé další koránské verše a prorocké výroky jasně dokládají, že jakýkoliv nátlak a donucování v náboženství jsou nepřijatelné a nikdo nesmí být ke konverzi k islámu nucen proti své vůli. Víra musí být vědomá a svobodná a vycházet z pevného přesvědčení v srdci, které se projevuje vyznáním slovy a konáním dobrých skutků. Pouhé mechanické pronesení islámského vyznání víry „lá iláha illalláh“ (není božstva kromě Alláha) z člověka nedělá věřícího, i když pokud jsou tato slova pronesena se zárodkem víry, člověk se tím okamžitě stává muslimem. O beduínech, kteří bez pevného přesvědčení slovně vyznali víru, Alláh řekl:

{A říkají kočovní Arabové: „Uvěřili jsme!“ Rci: „Neuvěřili jste! Spíše řekněte: ‚Přistoupili jsme k islámu!‘, neboť víra ještě nevešla do srdcí vašich. Budete-li poslouchat Boha a posla Jeho, On věru nedopustí, aby ztratilo se něco ze skutků vašich, vždyť Bůh je odpouštějící, slitovný!“} (49:14)

Je známo, že nikdo nemůže být donucen změnit, co je v hlubinách jeho srdce, a že člověk může svými ústy pronést

něco, o čem ve skutečnosti není přesvědčen; toto není islám ani islámská víra. Proto o člověku, který je donucen zřeknout se své islámské víry, Alláh řekl následující:

{Na toho, kdo zapře Boha poté, co již uvěřil – kromě toho, kdo byl donucen, zatímco srdce jeho klidné bylo ve víře – a zejména na toho, kdo hrud' svou nevíře otevřel, dopadne hněv Boží a pro něj je připraven trest nesmírný.} (16:106)

Nevíra se objeví tehdy, když člověk vědomě otevře nevíře své srdce, a v důsledku toho špatně mluví a dopouští se špatných skutků, čímž se bouří proti Alláhovi a zjevenému vedení posluš a stává se odpadlíkem poté, co byl muslimem.

Dalším podobným načtením je, že islám byl šířen mečem a válkami. Každý systém či vláda, bez ohledu na způsob svého ustavení, potřebuje nějaké bezpečnostní složky, které brání obyvatele, chrání hodnoty, zajišťují spravedlivé uplatňování zákonů a vymáhají právní postih pachatelů trestných činů a osob bojujících proti systému. Třetí chalífa 'Uthmán bin 'Affán řekl:

„Alláh vskutku zabraňuje lidem páchat špatné skutky skrze moc vládce víc, než jim zabraňuje Koránem.“ To znamená, že někteří lidé se obávají vládce a jeho trestu silněji, než se obávají Koránu, takže se špatným skutkům vyhýbají ne proto, že je zakázal Korán, ale protože se obávají postihu ze strany vládce. (al-Hindí, Kanz al-'ummál)

Podívejme se na začátky islámu a jeho rychlé šíření po známém

světě a posud'me podloženost tohoto nařčení ve světle doložených historických skutečností. Alláhův posel Muhammad (ﷺ) po pověření od Alláha hlásat Jeho Boží poselství setrval po dobu třinácti let ve svatém městě Mekce a vyzýval svůj lid z kmene Kurajšovců a návštěvníky Mekky k islámu. Poselství koránského zjevení a sunny předával všemi možnými způsoby a od svého lidu musel čelit falešným nařčením, pomluvám, pronásledování, sankcím, útokům a brutálnímu fyzickému napadání. Ti, kdo uvěřili, s ním jeho trápení sdíleli a protože Alláh ještě nenařídil odpovědět na násilí a agresi ozbrojenou obranou, jeho následovníci snášeli a trpěli krutým pronásledováním, aniž by se bránili a pouze se drželi zásad pokojného šíření poselství. Mnozí byli týráni a někteří se stali mučedníky pro svou víru v islám – příběhy těchto statečných lidí jsou dokladem dlouhého utrpení raných muslimů v tomto období těžkých zkoušek. Prorok (ﷺ) uklidňoval svého společníka 'Ammára bin Jásira a jeho rodiče, kteří byli prvními muslimskými mučedníky, těmito slovy:

„Bud'te trpěliví, Jásirova rodino! Ráj bude vaším trvalým příbytkem.“ (al-Hákim)

Prorok (ﷺ) povolil těm ze svých následovníků, kteří chtěli před útlakem a utrpením uniknout, vystěhování do Habeše, kde hledali útočiště pod ochranou tamního spravedlivého vládce Nadžašiho, který nakonec sám přijal islám. I za těchto velmi obtížných podmínek moudrý a milosrdný Alláh přikázal Svému poslu Muhammadovi (ﷺ), aby byl při hlásání poselství trpělivý, zdrženlivý a vůči svému lidu shovívavý. Je nespočet příkladů jeho mimořádného milosrdenství, laskavosti, velkorysosti a

soucitu, zatímco čelil neustálému násilí a útokům. Prorok (ﷺ) a jeho následovníci pevně vytrvávali ve svém přesvědčení a dál předávali poselství v souladu s tímto Alláhovým pokynem:

{Bud' trpělivý, jako byli trpěliví ti z poslů, kteří byli nadáni rozhodností pevnou. A nesnaž se uspíšit pro ně příchod dne, kdy spatří to, co jim bylo slíbeno, a bude se jim zdát, že setrvali v hrobech jen jednu hodinu dne. A toto je sdělení! A kdo jiný bude zahuben než lid hanebníků?} (46:35)

Prorok (ﷺ) se přitom stále modlil za jejich správné vedení těmito slovy: „**Alláhu, ved' můj lid, neboť je nevědomý.**“

Prorok (ﷺ) v Mekce pokračoval v šíření poselství a zároveň hledal kmen, který by ho byl ochoten ochránit a být mu nápomocný. Při velkých arabských trzích a na místech veřejných shromáždění oslovoval jednotlivce a kmeny navštěvující Mekku a představoval jim sebe a své poslání. Pak se stalo, že skupina lidí z města Jathribu (nyní známého jako Medína, Prorokovo město) v islámské poselství uvěřila a přísahali mu věrnost, že ho budou podporovat a chránit stejně, jako by chránili svou vlastní čest a rodinu, pokud u nich bude hledat útočiště a vystěhuje se se svou skupinou věřících do jejich města. Toto se událo právě v době, kdy se pronásledování v Mekce vyhrotilo natolik, že představitelé Kurajšovců dokonce osnovali Prorokovu (ﷺ) vraždu. Vystěhování bylo zlomovou událostí islámských dějin, protože v Medíně byla postavena Prorokova první mešita a pod jeho přímým vedením byl založen a upevněn nový muslimský stát.

Je třeba připomenout, že prorok Muhammad (ﷺ) a jeho následovníci nikdy neprolili ani kapku krve v reakci na tyto dlouhé roky pronásledování a útlaku v Mekce, protože jim nebyl nařizen boj, ale trpělivost a vytrvalost. Boj a ozbrojený odpor na muslimské straně začal teprve dva roky po vystěhování z Mekky do Medíny, když se Kurajšovci obávali o své výsadní postavení a pokračovali v pronásledování a bránění v šíření islámského poselství a teprve poté, co byly vyčerpány všechny mírové možnosti.

Protože Medína ležela na trase kurajšovských obchodních karavan do Velké Sýrie, k prvnímu střetu došlo, když chtěl Prorok (ﷺ) zastavit karavanu vedenou urozeným kurajšovcem Abú Sufjánem. Prorok (ﷺ) zamýšlel uvalit na kmen Kurajšovců hospodářské sankce, aby pak mohl pokojně šířit svou víru veřejně a aby získal pro věřící náhradu za majetek, který jim v Mekce před jejich vystěhováním Kurajšovci nespravedlivě zabavili. Karavana sice z obklíčení unikla, avšak když se o tom dozvěděli kurajšovští vůdci, vypravili proti muslimům relativně početnou a dobře vyzbrojenou armádu. K první rozhodující bitvě došlo u Badru, kde menší a špatně vybavené muslimské vojsko o 313 bojovnicích drtivě porazilo domýšlivou kurajšovskou armádu. Nejvyšší Alláh popisuje oprávněnost této a následujících bitev:

{A těm, kdož chtějí, je dovoleno, aby bojovali kvůli tomu, že jim bylo ukřivděno. A Bůh věru je schopen poskytnout jim pomoc, těm, kdož byli bezprávně vyhnáni ze svých domovů jedině proto, že říkali: „Pánem naším je Bůh!“ A kdyby byl Bůh nezahnal jedny lidi druhými, věru by byly bývaly

zničeny poustevny, kostely, modlitebny a místa klanění, v nichž hojně je vzpomínáno jména Božího. A Bůh vskutku pomůže těm, kdož pomáhají Jemu – a Bůh věru je silný, mocný. On pomůže těm, kteří – když jsme je upevnili na zemi – dodržují modlitbu a dávají almužnu a nařizují vhodné a zakazují zavrženíhodné. A Bohu patří konečné rozhodnutí o věcech všech.} (22:39-41)

Alláh také říká:

{A co je vám, že nebojujete na stezce Boží a za utištěné z mužů, žen a dětí, kteří říkají: „Pane náš, vyved’ nás z tohoto města, jehož obyvatelé jsou nespravedliví! Dej nám ochránce Tebou vybraného a pošli nám pomocníka Tebou ustanoveného!“} (4:75)

{A bojujte na stezce Boží proti těm, kdož bojují proti vám, avšak nečiňte bezpráví, neboť Bůh nemiluje ty, kdož se bezpráví dopouštějí.} (2:190)

Za dvacet tři let Prorokova působení v Mekce a později v Medíně bylo ve všech bitvách a po všech vítězstvích, kterých Alláhův posel (ﷺ) a jeho společníci dosáhli, v boji zabito pouze 375 lidí. V devátém roce hidžry (muslimského letopočtu začínajícího vystěhováním), známém jako rok vyslanců, se Prorok (ﷺ) setkal se zhruba stovkou různých delegací vyslaných kmeny z celého Arabského poloostrova, které s ním rokovaly a jednaly. Přijímal je se štedrostí a šlechetností a odpovídal jim na všechny jejich otázky a obavy ohledně islámského přesvědčení a pravidel. Na většinu z nich udělala

Prorokova (ﷺ) výzva hluboký dojem a islám přijali. Alláhův posel (ﷺ) také poslal dopisy vládcům okolních říší a vyzval je k přijetí Alláhova poselství.

Za Prorokova (ﷺ) života a v době krátce po jeho smrti byl celý Arabský poloostrov poprvé v dějinách sjednocen Božím náboženstvím v jediný spravedlivý a rovnostářský právní stát. Většina Arabů přijala ze své vůle islám poté, co uslyšela Korán, uviděla příklad Proroka (ﷺ) a jeho sunny i jeho společníků a poznala islámský systém. Zůstalo pouze nemnoho židovských a křesťanských enkláv, které si v rámci muslimského státu mohly zachovat svou původní víru na základě smlouvy definující jejich specifická práva a povinnosti a platbu daně *džizja* výměnou za státem zajišťovanou bezpečnost a osvobození od vojenské služby. Tato revoluční změna byla zázračným úspěchem vzhledem ke skromným materiálním prostředkům, kterými byla s trvalými celosvětovými výsledky dosažena, a nejvyšší Alláh dává úspěch, komu On chce.

Správně vedení chalífové, Prorokovi společníci a další spravedliví lidé po Prorokově smrti následovali jeho příklad a bránili muslimský stát před jeho nepřáteli a porazili okolní despotické říše ohrožující jeho samotnou existenci. Šířili islám příkladem svých vynikajících morálních kvalit, spravedlivým jednáním, plně prožívanou vírou a snahou předávat islám i ostatním lidem. Tito jedinci se v žádném případě nemohli rovnat svým poraženým nepřátelům počtem, vybavením, přípravou a bojovými dovednostmi, avšak pevnost jejich víry, přesvědčení o poslání a vysoký morální kredit jim otevřely srdce běžných lidí ještě předtím, než vyvstala potřeba vojensky

porazit zkažené despotické vlády, jejichž útlak byl pro obyvatelstvo nesnesitelný.

Jeden z konvertitů k islámu dnešní doby, Bašír Ahmad, k tomuto tématu podotkl: „Jednou z otázek, která mě nejvíce zneklidňovala před přijetím islámu, bylo tvrzení nás křesťanů, že islám byl šířen mečem. Proto jsem se sám sebe ptal: Pokud je to pravda, jak je tedy možné, že po celém světě mnoho lidí stále vyznává islám a přijímá ho? Proč jsme svědky toho, že každý den noví lidé přijímají islám, aniž by je k tomu kdokoliv jakkoliv nutil?“ (Dr. Imad-du-Deen Khalil, *What Do They Say About Islam?*, str. 295)

Norman A. Daniel o původu tohoto mýtu řekl: „... Západ si vytvořil víceméně neměnný kánon přesvědčení o islámu a určil si pro sebe, co to islám je. ... Důležitým aspektem bylo, že to Západu vyhovovalo. ... Křesťanstvu to poskytlo sebedůvěru ve vztahu k civilizaci, která ho v mnohém převyšovala.“ (Islam and the West: The Making of an Image, str. 270)

De Lacy O'Leary se o tomto bludu vyjádřil: „Dějiny však jasně ukazují, že pověsti o fanatických muslimech valících se světem a mečem vnucujících islám poraženým rasám je jedním z nejabsurdnějších mýtů, které kdy historici opakovali.“ (Islam at the Crossroads, London, 1923, str. 8)

Gustave Le Bon ve své knize Civilizace Arabů z roku 1884 píše (str. 120-121):

Když studujeme vítězství Arabů a snažíme se rozpoznat

určující příčiny jejich úspěchu, uvidíme, že v šíření Koránu nehrála síla žádnou roli, protože Arabové vždy poraženým umožnili zachovat si své náboženství. Pokud křesťanské národy konvertovaly k náboženství svých přemožitelů a nakonec přejaly jejich jazyk, bylo to především proto, že jejich noví přemožitelé se k nim chovali spravedlivěji než jejich původní vládci, a že jejich náboženství bylo jednodušší než to, kterému je do té doby učili. Pokud dějiny něco dokazují, tak je to skutečnost, že náboženství se nikdy nevnučuje silou. Když byli Arabové ve Španělsku poraženi křesťany, raději se nechali zabíjet a až do posledního vyhnat, než aby změnili vyznání.

Korán tedy v žádném případě nebyl vnucován silou, šířil se pouze přesvědčením. Každopádně je zjevné, že pouze přesvědčení mohlo přivést národy, které později Araby porazily, jako Turky a Mongoly, aby ho přijaly. V Indii, kterou Arabové ve skutečnosti pouze prošli, se Korán rozšířil natolik, že se k němu hlásí přes padesát miliónů vyznavačů. Jejich počet každým dnem roste a přestože zemi dnes vládou Angličané a udržují tam celou armádu misionářů mající za úkol obrátit mohamedány na křesťanství, je znám pouze jediný zdokumentovaný případ, kdy bylo jejich úsilí korunováno konverzí.

Islám se šířil v důsledku válek, které proti muslimům rozpoutali nepřátelé ohrožující jejich přežití, a následná porážka těchto despotických a represivních režimů je v dějinách jedinečná v tom, že se v drtivé většině případů jednalo o osvobození od útlaku. Dokládá to známá odpověď Prorokových společníků perskému vládci na jeho dotaz, co muslimy přivedlo do jeho

země, jak ji zachytili dějepisci: „Alláh nás vyslal, abychom vyvedli každého, kdo si to přeje, z otroctví vůči jiným lidem do služby a uctívání Alláha, z omezenosti tohoto světa do rozlehlosti (kterou islám přináší na tomto i na onom světě) a z nespravedlnosti (světských vládců) do spravedlnosti islámu.“ (viz Ibn Kathír, Bidája wa nihája)

V přímém kontrastu k masakrům, znásilňování, drancování a nespravedlnosti, které bývají průvodním jevem válečných tažení, u raných muslimských vítězství nic takového v historických pramenech nenajdeme.

Thomas Carlyle ve svém známém cyklu přednášek řekl o šíření islámu následující slova:

Mnoho bylo řečeno o Mohamedově šíření náboženství mečem. Nepochybně se u křesťanského náboženství můžeme chlubit něčím daleko vznešenějším, že se šířilo pokojně prostřednictvím kázání a přesvědčování. Avšak pokud to vezmeme za argument o pravdivosti či falešnosti náboženství, je v tom zásadní omyl. Ano, meč, ale kde ten meč vezmete? Každá nová myšlenka je na počátku menšinou o počtu jednoho. Zatím existuje pouze v hlavě jednoho člověka. Věří v ni pouze jediný člověk na celém světě; je to jeden člověk proti všem. Pokud se chopí meče a bude se ji tím snažit rozšiřovat, příliš mu to nepomůže. Nejprve ten meč musíte získat! Obecně se nějaká věc bude šířit, jak bude moci. Ani u křesťanského náboženství nelze říci, že by vždy pohrdalo mečem, když nějaký získalo. Karel Veliký také neobrátil Sasy kázáním. Meč mě až tak nezajímá: ať si za sebe nějaká věc na tomto světě

bojuje jakýmkoliv mečem, jazykem či nástrojem, jaký má, nebo jakého se může chopit. Necháme to kázat, publikovat a bojovat, napínat všechny své síly a zuby nehty dělat vše, čeho je to schopno; nakonec to však stejně nezíská nic, co si získat nezaslouží. Nemůže překonat něco, co je lepší, pouze to, co je horší. V tomto velkém duelu je rozhodčím sama Příroda a ta se nemůže mýlit: co je nejhluběji zakořeněno v Přírodě, co nazýváme nejpravdivějším, právě toto a nikoliv to druhé nakonec bude růst.“ (Hrdinové, uctívání hrdinů a hrdinství v dějinách, 2. přednáška, pátek 8. května 1840)

Pro srovnání se podívejme na některé pasáže z Bible, kterou židé a křesťané považovali za posvátné Boží vedení ve válečných záležitostech a kterou se řídili v dobách expanze a dobývání.

„Když přitáhneš k městu, abys proti němu bojoval, nabídneš mu mír. Jestliže ti odpoví mírem a otevře ti brány, tu všechn lid, který je v něm, podrobíš nuceným pracím a budou ti sloužit. Jestliže k míru s tebou nesvolí, ale povede s tebou boj, oblehneš je. Až ti je Hospodin, tvůj Bůh, vydá do rukou, pobiješ v něm ostřím meče všechny osoby mužského pohlaví. Ale ženy, děti a dobytek i vše, co bude v městě, všechnu kořist z něho si ponecháš jako lup. Budeš užívat kořisti po svých nepřátelích, kterou ti dal Hospodin, tvůj Bůh. Tak naložíš se všemi městy od tebe velice vzdálenými, která nepatří k městům těchto pronárodů zde. Ale v městech těchto národů, které ti dává Hospodin, tvůj Bůh, do dědictví, nenecháš naživu naprosto nikoho. Zničíš je jako klaté, Chetejce, Emorejce, Kenaance, Perizejce,

**Chivejce a Jebúsejce, jak ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh[.]“
(Deuteronomium 20:10-17)**

O dobytí Jericha a osudu jeho původních obyvatel se dočteme: **„Když kněží zatroubili na polnice, lid strhl válečný pokřik. Jakmile lid zaslechl zvuk polnice, strhl mohutný pokřik. Hradby se zhroutily a lid vstoupil do města, každý tam, kde právě byl. Tak dobyli město. Všechno, co bylo v městě, vyhubili ostřím meče jako klaté, muže i ženy, mladíky i starce, též skot a brav i osly.“** (Jozue 6:20)

Stejný osud jako Jericho stihl také Makedu, Libnu a Lakíš: **„Onoho dne dobyl Jozue Makedu a vybil ji ostřím meče i s jejím králem. Vyhubil *obyvatele* jako klaté i vše živé v ní; nenechal nikoho vyváznout. Naložil s králem Makedy, jako naložil s králem jerišským. Potom táhl Jozue spolu s celým Izraelem z Makedy do Libny a bojoval s Libnou. I ji a jejího krále vydal Hospodin do rukou Izraele. Vybil ji ostřím meče i vše živé v ní; nenechal nikoho vyváznout. Naložil s jejím králem, jako naložil s králem jerišským. Potom táhl Jozue spolu s celým Izraelem z Libny do Lakíše, oblehl jej a bojoval proti němu. I vydal Hospodin Lakíš do rukou Izraele. Druhého dne jej dobyl, vybil jej ostřím meče i vše živé v něm, stejně jako naložil s Libnou.“** (Jozue 10:28-32)

V Matoušově evangeliu najdeme těžko pochopitelný Ježíšův (ﷺ) výrok: **„Nemyslete si, že jsem přišel na zem uvést pokoj; nepřišel jsem uvést pokoj, ale meč.“** (Matouš 10:34, srov. Lukáš 22:36)

Co je to za meč? Kdo má oprávnění ho pozvednout? Není to jasné a vedou se o tom vášnivé spory. Je možné, že bude pozvednut po Ježíšově (ﷺ) návratu na zem. Před Konstantinem Velikým byli křesťané pronásledovanou menšinou, která se zjevně držela nenásilí a očekávala Ježíšův (ﷺ) brzký návrat, avšak když se v době po Konstantinovi Velikém oficiálním státním náboženstvím stalo trinitární křesťanství, stát se chopil meče a křesťanští vládcí napříč dějinami vedli mnoho válek a výbojů ve jménu náboženství. Křesťanská zásada poslušnosti jakékoliv vládě, která je u moci, vychází z údajného Ježíšova (ﷺ) výroku „Odevzdejte tedy, co je císařovo, císaři“. Křesťanští teologové to později uplatňovali k ospravedlnování a legitimizaci národních a sekulárních vlád na základě pavlovské doktríny, jak je zakotvena v tomto nařízení: **„Každý at' se podřizuje vládní moci, neboť není moci, leč od Boha. Ty, které jsou, jsou zřízeny od Boha[.]“** (Římanům 13:1)

Výše uvedené citáty a skutečnosti nyní srovnáme s Božím vedením z Alláhovy knihy, Koránu, a sunny, způsobu proroka Muhammada (ﷺ), a přineseme další důkazy, že islám je skutečně náboženstvím míru i navzdory tomu, že někteří neznalí muslimové svými slovy a činy pokřivili jeho obraz, i navzdory zákeřné propagandě, pomluvám a nepravdám šířeným nepřáteli při jejich tažení proti muslimům a islámu.

Nepopíráme, že někteří muslimové se občas odchýlili a dopustili se nespravedlností, avšak dějiny jako celek ukazují dlouhodobé trendy, které jsou důkazem pro naše výše uvedená tvrzení. V této souvislosti je vhodné uvést ještě několik dalších

příkladů, protože ilustrují obecněji platné vzorce jednání.

Křesťanští dobyvatelé Jeruzaléma pobili všechny židovské a muslimské obyvatele, zatímco Saladinovo znovudobytí je pozoruhodným příkladem šlechtnosti a velkorysosti. Také je velký rozdíl mezi Andalusií (muslimským Španělskem) a Anatolií (Malou Asií). Křesťané muslimy a židy ze Španělska vyhnali, popravili, nebo je v nechvalně známém období inkvizice přinutili přijmout křesťanství. Toto bylo vzorem zacházení s muslimy pod křesťanskou nadvládou. Když ve stejné době muslimové převážně z turkických národů dobyli území dnešního Turecka, byli mnohem tolerantnější a pravoslavný patriarcha dodnes sídlí v Istanbulu (bývalé Konstantinopoli).

Uznávaný historik sir Thomas Arnold toto zákeřné očerňování islámu odmítl těmito slovy:

Nevíme nic o jakémkoliv organizovaném pokusu vnucovat nemuslimskému obyvatelstvu přijetí islámu, ani o jakémkoliv systematickém pronásledování s cílem potlačit křesťanství. Kdyby se chalífové bývali rozhodli pro některý z těchto postupů, mohli křesťanství vyhladit stejně snadno, jako Ferdinand s Isabelou vyhnali islám ze Španělska, či Ludvík XIV. ve Francii postavil protestanství mimo zákon, či Anglie na 350 let vyhostila Židy. Východní církve v Asii byly jako heretické zcela odříznuty od zbytku křesťanstva a nikdo by se jich býval nezastal. Tedy samotné přežití těchto církví až do současnosti je silným důkazem obecně tolerantního postoje, který k nim měly mohamedánské vlády. (Sir Thomas W.

Arnold, The Preaching of Islam, a history of the propagation of the Muslim faith, Westminster A. Constable & Co., Londýn, 1896, str. 80)

Smutnou historickou skutečností je, že ve světě převládá evropský, nikoliv islámský přístup a v Evropě v reakci na neustálé náboženské války mezi různými křesťanskými denominacemi vznikl moderní evropský sekularismus, nacionalismus, ateismus a protináboženské postoje. S negativními politickými a socioekonomickými důsledky tohoto přístupu se lidstvo potýká dodnes.

Falešná představa o kořisti jako hlavním cíli islámské expanze

Třetí a související nařčení je, že cílem rychlé expanze islámu, která zaskočila tehdejší známý svět a díky které se islám mohl rozšířit na východ i na západ, byla především válečná kořist, světské požitky a sláva.

Podívejme se na některé skutečnosti o Prorokově (ﷺ) životu a na islámské zásady, jak vyplývají z historických pramenů. Vedle již zmíněného otevřeného pronásledování a útlaku se proroka Muhammada (ﷺ) na počátku jeho mise jakožto proroka a Alláhova posla jeho lidé snažili všemi možnými způsoby a prostředky přesvědčit, aby hlásání islámu zanechal. Kurajšovští vůdci mu nabízeli vládu nad celou Arábií, nejkrásnější arabské panny za nevěsty a takové bohatství, o jakém se v Arábii nikomu ani nesnilo, avšak on tyto nabídky odmítal. Kurajšovci všechny své nabídky podmínili tím, že přestane hlásat své islámské náboženství a přestane kritizovat a odhalovat pošetilost jejich pohanského uctívání model a jejich pověr. Prorok (ﷺ) všechny jejich lákavé nabídky rázně odmítl. Slova jeho jednoznačné a upřímné odpovědi jsou zaznamenána takto:

„Při Alláhu! Kdyby mi byli schopni dát slunce do pravé ruky a měsíc do levé, aby mě tím přiměli, abych přestal hlásat toto poselství, neudělal bych to. Nikdy se nevzdám, ani nepřijmu jejich požadavky, dokud buď tato výzva (islámské náboženství) nepřevládne a nebude na Arabském poloostrově široce přijata a praktikována, nebo dokud mi hlava nebude oddělena od těla.“ (Ibn Hišám, Životopis

Muhammada, sv. 1, str. 170)

Další významnou skutečností je, že v dopisech významným králům a vládcům okolních zemí jim Prorok (ﷺ) jasně zaručil zachování jejich vlády, postavení a majetku, pokud přijmou islám a budou zachovávat mír a spravedlnost. Například ve známém dopise Herakleiovi, vládci byzantské říše, stojí:

„Ve jménu Alláha, milosrdného, slitovného. Od Muhammada, Alláhova služebníka a Jeho proroka, Herakleiovi. Mír s tím, kdo následuje správnou cestu. Vyzývám vás k islámu. Přijměte islám a budete v bezpečí. Bůh vám dá vaši odměnu dvojnásobně. Pokud poselství odmítnete, ponese te hřích všech svých následovníků. {Rci: ‚Vlastníci Písma! Pojd’te ke slovu rovnému pro nás i pro vás a shodněme se, že nebudeme sloužit nikomu leč Bohu a nebudeme k Němu nic přidružovat a že si nebudeme brát jeden druhého za Pána místo Boha!‘ Obrátí-li se však zády, pak jim řekněte: ‚Dosvědčte, že my jsme do vůle Boží odevzdáni!‘} (3:64)“ (Buchárí a Muslim)

Prorokův společník Anas (رضي الله عنه) řekl:

„Nikdy se nestalo, aby byl Alláhův posel požádán o něco za islám, a nic takového nedával. Jednou za ním přišel jeden muž a on mu daroval velké stádo (ovcí a koz). Muž se vrátil ke svému lidu a řekl: ‚Lide můj, přijměte islám, protože Muhammad dává takové dary, jako by se vůbec neobával nouze.‘ Člověk může přijmout islám pouze kvůli hmotnému prospěchu, avšak jakmile pocítí sladkost islámu, víra se srdci

takového člověka stane dražší než celý svět a jeho bohatství.“
(Buchárí a Muslim)

Podívejme se také, jaký majetek po své smrti Prorok (ﷺ) zanechal. Amr bin al-Hárith řekl: „Prorok (ﷺ) po své smrti nezanechal ani dirham ani dinár (peníze), otroka, služebnici či cokoliv jiného vyjma své bílé muly, své zbraně a pozemku, který určil na dobročinné účely pro muslimy.“ (Muslim)

V době Prorokovy (ﷺ) smrti bylo jeho brnění u jednoho Žida v zástavě za ječmen pro jeho rodinu. Člověka jako byl prorok Muhammad (ﷺ) nelze v žádném případě obviňovat z posedlosti hmotnými statky, pomíjivou slávou a hodnostmi. Vládcí, vůdcové, jejich generálové a vojevůdci usilují o slávu, pozemky a kořist, ale výše uvedené skutečnosti dokládají, že cílem Alláhova posla (ﷺ) bylo pokojně šířit islámské náboženství mezi lidmi k jejich vlastnímu prospěchu a umožnit jim, aby si svobodně v islámem daných mezích vydělávali na živobytí a naplňovali své potřeby. Prorokovi společníci a následovníci pravdy dokazují příkladem svého poctivého, čestného a skromného života, že jim nešlo o pozemské bohatství ani pomíjivé radovánky tohoto života.

Při bitvě u Uhudu Prorok (ﷺ) řekl: „**Povstaňte a získejte ráj, který je rozlehlý jako nebe se zemí dohromady!**“ Muž jménem 'Umajr bin al-Hamám (رضي الله عنه) to uslyšel a zeptal se ho: „Proroku Alláhův, říkal jsi, že odměnou je ráj široký jako nebe se zemí dohromady?“ Prorok (ﷺ) přisvědčil. Společník řekl: „Necht' je požehnán! Necht' je požehnán!“ Prorok (ﷺ) se toho muže zeptal: „**Co tě přimělo říci, co jsi řekl?**“ Muž

odpověděl: „Proroku Alláhův, jedinou nadějí, kterou chovám, je, že budu jedním z obyvatel tohoto ráje.“ Prorok (ﷺ) řekl: **„Zajisté jsi jedním z obyvatel tohoto ráje.“** Když uslyšel tato Prorokova slova, muž si ze svého vaku vzal několik datlí, aby se před začátkem boje posilnil. Potom však vyhodil datle do vzduchu a řekl: „Při Alláhu! Pokud bych žil tak dlouho, abych dojedl tyto datle, byl by to velmi dlouhý život!“ Vrhł se do boje proti nepřátelům se vší vervou, dokud nebyl zabit. (Muslim)

Muž jménem Šaddád bin al-Hádí (رضي الله عنه) vyprávěl, že za Alláhovým poslem (ﷺ) přišel beduín a projevil zájem o islám a záhy islám také přijal. Beduín Alláhovu poslu (ﷺ) řekl, že se s ním chce vystěhovat do Medíny. Na základě toho Alláhův posel (ﷺ) požádal muslimy, aby se o beduína postarali. Muslimové bojovali v bitvě s pohany, ve které získali válečnou kořist a Alláhův posel (ﷺ) ji rozdělil mezi své společníky. Když beduín dostal podíl za svou účast v boji, zeptal se: „Za co to je?“ Alláhův posel (ﷺ) řekl: **„Toto je podíl z kořisti za tvou účast v boji.“** Beduín řekl: „Nedal jsem ti svou přísahu kvůli světským ziskům. Následoval jsem tě a přijal islám v naději, že mě nepřátelský šíp trefí do krku, já zemřu a potom mi odměnou bude ráj.“ Alláhův posel (ﷺ) na beduínova slova zareagoval: **„Pokud jsi k Alláhovi pravdivý, Alláh ti zajisté tvé přání splní.“** Později došlo k bitvě a beduína našli mrtvého s šípem v krku. Přinesli ho před Proroka (ﷺ). Alláhův posel (ﷺ) se zeptal: **„Není to onen beduín?“** Lidé to potvrdili. Alláhův posel (ﷺ) řekl: **„Tento muž byl věru pravdivý k Alláhovi. Nejvyšší Alláh je tedy pravdivý k němu.“**

Alláhův posel (ﷺ) beduínskému mučedníkovi věnoval svůj

plášť, který nosil, jako rubáš. Během pohřbu se modlili pohřební modlitbu za jeho duši těmito slovy: „**Alláhu, toto je Tvůj služebník, který se vystěhoval pro Tvou věc. Byl zabit jako mučedník. Já to dosvědčuji.**“ (an-Nas'í)

Tato událost je dokladem, že tento muž a další jemu podobní odmítali přijmout svůj oprávněný podíl na válečné kořisti, protože usilovali o naprostou upřímnost ve své touze po odměně pouze od Alláha. Správně vedený chalífa a Prorokův společník 'Umar bin al-Chattáb (ﷺ), jehož vítězství rozšířila muslimskou vládu na rozsáhlá území tehdy známého světa včetně Římské a Perské říše, jednou uslyšel kručet svůj prázdný žaludek. Zvolal: „Můj milý žaludku, kruč si, nebo buď potichu, při Alláhu, nebudeš naplněn, dokud nebudou mít dostatek jídla všichni muslimové.“ (al-Bajhaqí v al-Sunan, 9/42)

Válečná kořist, kterou raní muslimové získali během různých válek, jim umožňovala pohodlný život, avšak skutečným účelem muslimské expanze bylo vyzývání lidí k Alláhovu slovu a islámskému náboženství, což dokazuje skutečnost, že poražené národy dostaly svobodnou možnost volby a pokud se rozhodly islám přijmout, náležela jim stejná práva jako všem ostatním muslimům. Tento rovnostářský přístup byl v tehdejší světě zcela neznámý, v rámci říší existovala úzká privilegovaná vrstva a většina obyvatel měla v lepším případě nerovnoprávné postavení, obvykle však byla otroky a nevolníky. Pokud poražené národy islám odmítly a zachovaly si své původní náboženství, avšak proti muslimům nebojovaly, žádalo se od nich placení daně z hlavy *džizja*, za což jim náležela ochrana jejich bezpečí a majetku zajišťovaná muslimským státem.

Navíc plátcí daně z hlavy mohli využívat veškerou veřejnou infrastrukturu spravovanou a financovanou muslimským státem a nemuseli platit žádné další daně. Oproti tomu muslimové měli povinnost platit zakát, povinnou almužnu ve výši 2,5% z nashromážděného majetku drženého přes jeden rok nebo pevnou částku ze zemědělských výnosů a hospodaření. Částka zakátu často o hodně převyšovala výši daně z hlavy. Pokud nemuslimové na dobytém území odmítali obě možnosti a setrvali v nepřátelství, muslimové proti nim bojovali. Hlavním důvodem válčení s těmito nemuslimy bylo, že někteří obyvatelé takovýchto nemuslimských území by možná přijali islám, kdyby se mohli seznámit s jeho zásadami a poselstvím.

Jeden z nejproslulejších a nejúspěšnějších vojevůdců a válečníků z období raného islámu, Chálid bin al-Walíd (رضي الله عنه), v okamžiku své smrti vlastnil pouze koně, meč a služebníka. Také v tomto případě nenajdeme ani náznak materialistických pohnutek.

Islámské dějiny jsou plné příběhů vysoce postavených mužů dokládajících, že pozemské statky vůbec nebyly cílem raných muslimů, ale že doufali pouze v odměnu od štědrého Alláha za svou upřímnost při vyzývání k islámu, Božím náboženství a správnému vedení. V tom je podporoval Prorok (ﷺ), když slíbil:

„Pokud jediná duše, mužská či ženská, je vaším prostřednictvím přivedena k islámu, je to pro vás lepší než vybraní červení velbloudi (tj. nejčennější majetek Arabů).“
(Muslim a další)

Existuje mnoho doložených případů, kdy raní muslimové po přijetí islámu ochotně věnovali veškerý svůj majetek a jmění na charitu. V tomto ohledu vynikali příslušníci kmene Kurajšovců. Některé o jejich majetek připravili příbuzní, kteří je tak sankcionovali za přijetí islámu, jiným byl jejich majetek zabaven po vystěhování do Medíny. Další se naplno věnovali šíření islámu a této činnosti věnovali veškerý svůj čas i majetek. Jako příklad můžeme uvést Prorokova společníka an-Nu'mána ibn Muqarrima, který se při velké a rozhodující bitvě v Nahávandu modlil: „Alláhu, pocti a veleb Své Boží náboženství a dej vítězství těm, kdo v Tebe věří. Alláhu, dej mi, abych byl prvním mučedníkem v této bitvě. Alláhu, dej mým očím skutečnou radost spatřit nejlepší vítězství, které islámu dá poctu a důstojnost. Lidé! Věřte Alláhovi, On vás zajisté zahrne Svým milosrdenstvím.“ V této modlitbě nenajdeme ani stopu po chamtivosti a touze po slávě. Jeho hlavní motivací bylo dosažení Alláhovy spokojenosti a upřímná touha volat ostatní k přijetí islámu pro jejich vlastní prospěch.

Egyptský vládce Muqawqis poslal své vyslance za muslimským vojevůdcem Amrem bin al-Ásem (ﷺ), který dobyl Egypt a obléhal babylónskou pevnost. Egyptský vládce se svých zvědů vyptával, co viděli. Všichni se ve svém pozorování shodli: „Všimli jsme si, že dávají přednost smrti před životem. Dávají přednost skromnosti a pokoře před pýchou a namyšleností. Pozorovali jsme, že se nestarají o pozemské zisky a statky. Sedí na zemi a jejich vůdce sedí jako jeden z nich. Nikdo nemůže rozlišit mezi vůdcem a podřízenými, mezi pánem a otrokem. Jsou téměř stejní bez ohledu na své

postavení.“

Tyto a mnohé další příklady dokládají, že cílem raných muslimů nebylo hromadění majetku z válečné kořisti ani snaha o získání moci a osobního prospěchu, ale z jejich domovů do světa je vedlo pouze islámské poslání přinést lidstvu správné vedení a předat univerzální islámské poselství.

Teorie a praxe spravedlivé války v islámu

Islám je Božím náboženstvím podřízení se Alláhovi a Jeho zjevenému vedení, usiluje o mír a učí milosrdnosti. I když islám volá po mírových vztazích mezi všemi lidmi a všemi zeměmi, jako poslední možnost může být někdy nezbytné uchýlit se k válce. Alláh omezil možnost válčit na pět situací. Podle islámské terminologie to není válka ale džihád, což znamená vyvíjení maximálního úsilí v Alláhově věci. Zásadní rozdíl mezi válkou a džihádem je, že cílem džihádu je ochrana muslimů a jejich práva zvat ostatní k islámu a šířit univerzální poselství Alláhova slova. Naproti tomu válka může být obranou proti napadení, což je za určitých podmínek oprávněný důvod, avšak obecně byla v dějinách nejčastěji vedena útočně a jako neoprávněná osobní či národní msta s cílem rozšířit imperiální, koloniální a ekonomickou nadvládu a ovládat, využívat a drancovat hmotné i lidské zdroje z pouhé touhy po slávě a z pocitu nadřazenosti. Islám neschvaluje žádné z těchto cílů a důvodů války a považuje je za neoprávněné a zasluhující spravedlivou odvetu. Pro džihád existuje pouze pět následujících oprávněných důvodů:

1. Obrana proti útoku usilujícímu o životy, majetek a čest muslimského národa a narušujícímu státní hranice. Toto vychází z koránského verše:

{A bojujte na stezce Boží proti těm, kdož bojují proti vám, avšak nečinite bezpráví, neboť Bůh nemiluje ty, kdož se bezpráví dopouštějí.} (2:190)

Také to dokládá tento výrok Alláhova posla (ﷺ):

„Kdokoliv je zabit při obraně svého majetku, je mučedníkem; kdokoliv je zabit při sebeobraně, je mučedníkem; kdokoliv je zabit při ochraně svého náboženství, je mučedníkem; a kdokoliv je zabit při ochraně své rodiny, je mučedníkem.“ (at-Tirmídhí, Abú Dawúd, an-Nasá'í a Ibn Mádža)

2. Obrana před útlakem či těmi, kdo útlaku slabých a bezmocných napomáhají. Džihád tohoto typu má jasný humanitární cíl. Nejvyšší Alláh ve vznešeném Koránu říká:

{A co je vám, že nebojujete na stezce Boží a za utištěné z mužů, žen a dětí, kteří říkají: „Pane náš, vyved' nás z tohoto města, jehož obyvatelé jsou nespravedliví! Dej nám ochránce Tebou vybraného a pošli nám pomocníka Tebou ustanoveného!“} (4:75)

Tento příkaz postavit se útoku a pronásledování vychází také z tohoto verše zjeveného ve vznešeném Koránu:

{Vskutku ti, kdož uvěřili, přesídlili a vedli boj majetky i osobami svými na stezce Boží, a ti, kdož jim útulek poskytli a pomohli jim – ti všichni jsou si navzájem přáteli. Avšak s těmi, kdož uvěřili, a přesto nepřesídlili, nepřestujte přátelství v ničem, dokud nepřesídlí. Jestliže vás požádají o pomoc ve věci náboženství, jste povinni jim pomoci proti všem kromě těch lidí, s nimiž máte smlouvu. A Bůh jasně vidí vše, co děláte.} (8:72)

3. V případě porušení oficiálně uzavřených dohod a smluv. Toto vychází z koránských veršů:

{Jestliže však poruší přísahy své poté, co uzavřeli úmluvu, a zaútočí na náboženství vaše, pak bojujte proti vůdcům nevěrectví; a pro ně neplatí žádné přísahy – snad potom přestanou! Což nebudete bojovat proti lidu, jenž porušil přísahy své a usiloval o vyhnání posla a první vás napadl? Bojíte se jich snad? Však Bůh má větší právo na to, abyste se Ho obávali, jste-li vskutku věřící.} (9:12-13)

4. Pacifikace těch muslimů, kteří neoprávněně útočí a rozpoutávají ozbrojené střety a umíněně setrvávají na cestě agrese, jak říká všemocný Alláh:

{Bojují-li mezi sebou dvě skupiny věřících, usmířte je! A činí-li jedna skupina z těch dvou bezpráví druhé, bojujte proti těm, kdo činí bezpráví, dokud se před rozkazem Božím neskloní! A když se skloní, usmířte obě strany spravedlivě a buďte nestranní, neboť Bůh věru miluje ty, kdož jsou nestranní!} (49:9)

Tento druh džihádu dokazuje, že jeho účelem je vždy nastolení zákona a spravedlnosti, protože se uplatňuje i vůči muslimským zločincům.

5. Ochrana hlásání islámského náboženství na dobytých územích, pokud pokojné prostředky nejsou umožněny. K tomuto se přistupuje pouze jako ke krajnímu řešení poté, co se po mnoha pokusech ukáže, že pokojné prostředky nejsou

možné. Prvním krokem je požádat o umožnění pokojného hlásání islámu v souladu s Prorokovým způsobem (sunnou), když poslal vládcům okolních říší dopisy, ve kterých je pozval k islámu. Pokud vládce toto pozvání odmítne, jemu a jeho lidu je nabídnuta možnost stát se *dhimmí*, tedy chráněnou nemuslimskou komunitou, která své záležitosti spravuje podle svých vlastních náboženských pravidel, avšak musí se také řídit obecně platnými islámskými zákony k zajištění práva, pořádku a bezpečnosti a platit daň *džizja*, za což jsou její příslušníci osvobozeni od vojenské služby.

Pouze pokud nemuslimové tyto podmínky odmítnou, stane se otevřený boj proti nim oprávněný, protože brání pokojnému hlásání islámu. Muslimové nebojují proti těm, kdo pouze odmítají univerzální islámské poselství o Alláhově jedinství a Muhammadově (ﷺ) prorocství, ale proti těm, kdo navíc brání a ztěžují šíření tohoto univerzálního poselství pokojnými prostředky. Islám je univerzální vírou a náboženstvím Alláha, stvořitele a živitele lidstva, které není určeno jen nějakému konkrétnímu národu, ale všem lidem a lidé by měli mít možnost se o islámu dozvědět a mít příležitost se z vlastní vůle rozhodnout Alláhovi se podřídit. Cílem a úkolem muslimů není dosáhnout přijetí islámu a konverze, protože vedení je pouze v rukou moudrého Alláha. Všichni lidé musí dostat příležitost slyšet o dobru, spravedlnosti, bratrství, lásce, rovnosti a míru, o kterých islám učí. Všemocný a slitovný Pán ve vznešeném Koránu říká:

{Bojujte tedy proti nim, aby už nebylo pokušení k odpadlictví a aby všechno náboženství bylo jen Boží.

Jestliže však přestanou, pak Bůh jasně vidí vše, co dělají.}
(8:39)

Pokud nepřátelé islámu a muslimů přestanou útočit a chtějí uzavřít za spravedlivých podmínek mír, muslimové musejí přestat bojovat a zahájit jednání. Moudrý a vševědoucí Alláh řekl:

{Kromě těch, kteří jsou spojeni s lidem, mezi nímž a vámi jest úmluva, anebo kteří k vám přišli se stísněnými hruděmi z toho, že mají bojovat proti vám nebo proti lidu svému. Kdyby byl Bůh chtěl, byl by jim dal vládu nad vámi a oni by byli proti vám bojovali. Jestliže však se vás straní, aniž s vámi bojovali, a vzdají se vám na milost, pak Bůh vám nedává proti nim žádné oprávnění k boji.} (4:90)

Výše jsou uvedeny oprávněné důvody pro vedení války a další koránské verše v tomto kontextu jsou například:

{Dotazují se tě na posvátný měsíc a na bojování v jeho průběhu. Rci: „Bojovat v něm je hřích těžký, avšak odvracet od stezky Boží, nevěřit v Něj a v Mešitu posvátnou a vyhánět obyvatele jejich z ní je ještě těžší hřích před Bohem; svádět od víry je horší než zabíjet.} (2:217)

{A bojujte proti nim, dokud nebude konec svádění od víry a dokud nebude všechno náboženství patřit Bohu. Jestliže však přestanou, pak skončete nepřátelství, ale ne proti nespravedlivým.} (2:193)

{Ti, kdož uvěřili, bojují na stezce Boží, a ti, kdož neuvěřili, bojují na stezce Tághúta. Bojujte proti přátelům satanovým, vždyť slabé jsou proti vám úklady satanovy!} (4:76)

Všechny ostatní druhy válek vedoucí k ničení a ohromným ztrátám na životech i majetku jsou zakázané a v islámu se považují za nezákonnou agresí. V islámu jsou rovněž zakázány války vedené kvůli přezíravé demonstraci síly a údajné nadřazenosti, i ty označované za preventivní údery. Nejvyšší Alláh říká:

{Nebud'te jako ti, kdož vyrazili ze svých obydlí domýšlivě a stavějíce se na odiv lidem, aby odvraceli jiné od cesty Boží – však Bůh objímá ve vědění svém vše, co dělají.} (8:47)

Islám povoluje boj z výše uvedených nezbytných důvodů, avšak pro válčení stanovuje přísná pravidla, kterými velitele, vojáky i všechny ostatní vede k dodržování dobrých islámských způsobů a etiky i za takovýchto těžkých časů. Muslimští bojovníci se smějí zaměřovat a zabíjet pouze ty, kdo proti nim bojují, nebo pomáhají a podporují aktivní bojovníky. Muslimští bojovníci nesmějí zabíjet, ani jakkoliv omezovat staré lidi, děti, ženy, nemocné a raněné a ty, kdo se z pacifistického přesvědčení odloučí od světa v duchovním rozjímání. Také je zakázáno zabít nepřátelského bojovníka bojujícího proti muslimům, pokud je raněn a nemůže dál bojovat. Islám zapovídá zohavování těl padlých nepřátel. Islám navíc zakazuje zabíjení zvířat patřících nepřátelům, ničení jejich zemědělství, obydlí a infrastruktury, s jedinou výjimkou, pokud to za

určitých okolností vyžaduje právě probíhající boj. Islám také zakazuje vědomé znečišťování vodních zdrojů a studen nepřátel. Vše výše zmíněné islám považuje za skutky vedoucí k rozvratu společnosti a zbytečnému komplikování života obyčejným lidem.

Džihád také znamená umožnění pokojného šíření Alláhova slova a islámského poselství. Jak Alláh říká ve vznešeném Koránu, pro muslima je smyslem tohoto života usilovat o onen svět dobrými skutky:

{Spíše usiluj pomocí toho, co ti Bůh daroval, o dosažení příbytku posledního! Nezapomínej na úděl svůj v životě pozemském a čiň dobré tak, jak Bůh učinil dobré tobě! A neusiluj o pohoršení na zemi, vždyť Bůh nemá rád ty, kdož pohoršení šíří!} (28:77)

Alláhův posel (ﷺ) řekl, že pro džihád je jen jeden oprávněný důvod:

„Ten, kdo se snaží a bojuje, aby Alláhovo slovo získalo vrch, je ten, kdo usiluje a bojuje v Alláhově věci.“ (Buchárí a Muslim)

Muslimům zapojeným do džihádu dal také následující pokyny:

„Začněte s Alláhovým jménem boj proti těm, kdo prohlašují nevíru v Alláha. Bojujte s nimi, avšak neporušujte své smlouvy a dohody. Nezhazujte těla zabitých bojovníků. Nezabíjejte novorozence.“ (Muslim)

„Jděte kupředu ve jménu Božím. Nezabíjejte starého člověka, dítě, ženu a nepřekračujte daná omezení.“ (Málik a Abú Dawúd)

Významný společník a první chalífa muslimského státu Abú Bakr as-Siddíq (رضي الله عنه) dal vysílanému muslimskému vojsku následující rady: „Posečkejte s odchodem, rád bych vám dal následující rady: nezrazujte a nejednejte zrádně; nekradte z válečné kořisti, dokud nebude správně a podle pravidel rozdělena; neporušujte své přísahy a dohody s nepřáteli; nezohavujte těla zabitých bojovníků; nezabíjejte děti, ženy a starce; nekácejte a nezapalujte palmy (či jiné stromy); nekácejte ovocné stromy; neporážejte ovce, krávy či velbloudy, vyjma na jídlo; můžete narazit na lidi, kteří se odloučili v uctívání Boha, nechte je být. Neobtěžujte je a nijak jim nezasahujte do života.“ (Podle at-Tabarího, sv. 3, str. 226 a dalších)

Před začátkem boje musí muslimové nejdřív vyhlásit válku, protože nejsou ani zrádci, ani zákeřní útočníci. Islám muslimským bojovníkům předepisuje tu nejlepší válečnou etiku a morální zásady, požaduje naprosté dodržování spravedlnosti a zapovídá utlačování nepřátelských bojovníků.

Jeden z raných umajjovských chalífů 'Umar bin Abdul-Azíz, necht' je k němu Alláh milosrdný, přijal delegaci bojovníků z města Samarkandu stěžující si na muslimského velitele Qutajbu, který je zaskočil nečekaným útokem. Chalífa napsal místodržiteli oné oblasti a přikázal mu pověřit soudce prošetřením této události a pokud soudce dojde k závěru, že by

se muslimové měli z města stáhnout kvůli porušení důvěry, musejí se tomuto rozsudku podřídít. Místodržící Samarkandu pověřil soudce jménem Džumaj' bin Hádír al-Bádží a ten rozhodl, že muslimové mají dobyté město opustit. Muslimský velitel měl nejprve otevřeně vyhlásit válku náležitým prohlášením ještě před zahájením útoku, aby tím samarkandským obyvatelům dal možnost připravit se k boji a také aby znali důvody útoku. Když obyvatelé Samarkandu uviděli spravedlivé jednání muslimů, rozhodli se v boji nepokračovat a přijmout podmínky muslimské vlády. (Viz Baláthurí, Futúh al-buldán „Dobyté země“, str. 428)

Ohledně válečných zajatců, což je pro válčící strany vždy citlivé téma, islám přísně zakazuje zavražďování, mučení, mrzačení a týrání hladem. Krmení válečných zajatců je naopak dobrým skutkem, za který lidem náleží odměna od Alláha:

{A krmili jídlem přes lásku svou k němu chud'asa, sirotka i zajatce. „My krmíme vás z lásky k Bohu a nechceme od vás ani odměny, ani díku velkého.} (76:8-9)

Muslimský velitel má plnou pravomoc zajatce propustit zcela bez výkupného, určit podmínky pro výkupné, nebo je propustit výměnou za muslimské zajatce. Toto vychází z tohoto verše zjeveného ve vznešeném Koránu:

{A když se střetnete s nevěřícími, udeřte je do šíjí, a až jim způsobíte úplnou porážku, pevně je spoutejte! A potom je buď omilostněte, anebo je propusťte za výkupné, pokud válka neodloží své břímě. A tak budiž! Kdyby Bůh chtěl,

pomohl by si sám proti nim, avšak nečiní tak proto, aby vás jedny druhými podrobil zkoušce. A Bůh nedopustí, aby se ztratily skutky těch, kdož byli zabiti na cestě Boží.} (47:4)

S poraženými nemuslimskými obyvateli dobytých území z lidu Knihy (např. křesťany a židy) se jednalo uctivě, zachovávala se jejich integrita, čest a důstojnost a jejich majetek byl chráněn před útoky a nespravedlivým zabavováním. Oni i jejich ženy nikdy nebyli obtěžováni ani jakýmkoliv způsobem ponižováni, domovy a obydlí jejich rodin zůstaly nedotčeny. Stručně řečeno se k nim přistupovalo spravedlivě. Jejich původně zjevená víra byla ctěna a uznávána a pokud se rozhodli si ji ponechat, žádalo se po nich, aby i oni ctili a uznávali islámské náboženství a zásady a dodržovali veřejný pořádek, bezpečnost a zákonnost. Toto vychází z mnoha koránských veršů a Prorokových výroků, jako například:

{On pomůže těm, kteří – když jsme je upevnili na zemi – dodržují modlitbu a dávají almužnu a nařizují vhodné a zakazují zavrženíhodné. A Bohu patří konečné rozhodnutí o věcech všech.} (22:41)

Jedním z nejlepších dokladů těchto zásad je příklad druhého chalífy 'Umara bin al-Chattába (رضي الله عنه), který dobyl Římskou a Perskou říši. Když vítězně vstoupil do Jeruzaléma, podle Tabarího jeho obyvatelům napsal:

Ve jménu Alláha milosrdného, slitovného.

Toto je závazek bezpečí poskytnutý Alláhovým služebníkem 'Umarem, velitelem věřících, lidu Aelie (Jeruzaléma). Tímto

zaručuje bezpečí jejich osob a majetku, jejich kostelů a křížů, malých i velkých a všech vyznavačů křesťanského náboženství. Zakazuje se zabírat, ničit či zmenšovat jejich kostely, a to jak kostel samotný, tak jeho pozemky. Také se nesmí jakýmkoliv způsobem poškozovat jejich kříže či jejich majetek. Nesmějí být nuceni vzdát se své víry a nikomu z nich nesmí být ublíženo. Židům se nepovoluje, aby s nimi žili v Aelii. Lidu Aelie vzniká povinnost platit džizju, stejně jako lidu al-Madá'inu, a také musejí ze svého středu vykázat Byzantince. Komukoliv z nich, kdo odejde z Aelie, se zaručuje bezpečí osoby a majetku, dokud nedorazí do svého cíle. Kdokoliv se rozhodne v Aelii zůstat, tomu se zaručuje totéž a bude s lidmi Aelie sdílet jejich práva a platit džizju. Totéž platí pro lid Aelie a pro kohokoliv dalšího. Ti, kdo chtějí táhnout s Byzantinci, mohou odejít, a ti, kdo se chtějí vrátit ke svému lidu, nebudou muset nic platit až do sklizně. Alláh potvrzuje obsah této dohody, stejně tak jako Jeho Prorok, jeho následovníci a věřící. Svědky jsou Chálid ibn al-Walíd, 'Amr ibn al-Ás, Abdul-Rahmán ibn al-Awf a Mu'áwija ibn abí Sufján.

Vyhotoveno roku 15 hidžry.

V zaznamenaných dějinách lidstva nepochybně nenajdeme nic srovnatelného s tímto projevem vrcholné ušlechtilosti, spravedlivosti a tolerance vítěze vůči poraženým. Většina úspěšných dobyvatelů poražený lid zbavila jeho práv, svobod a cti, včetně práva na slušné živobytí a využívala ho k nuceným pracím jako otroky či druhořadé obyvatele, kteří pouze sloužili zájmům dobyvatelů. 'Umar bin al-Chattáb mohl snadno proti poraženým křesťanům a židům postupovat velmi tvrdě, avšak místo toho se řídil příkladem proroka Muhammada (ﷺ), který

se po dobytí Mekky zachoval velkoryse a šlechetně, i když ho za doby jeho působení v Mekce Mekkánci po mnoho let tvrdě pronásledovali a v medínském období musel čelit jejich zákeřným výpadům. Vznešeným cílem této spravedlivosti je šíření Alláhova slova a nikoliv získání osobního či kolektivního prospěchu. Výše uvedené příklady spolu s mnoha dalšími ilustrují spravedlnost, toleranci a krásu islámu, Alláhova zjeveného náboženství pro všeobecný a spravedlivý mír. Pravidla všemocného Alláha však musejí platit pro všechny lidi bez jakýchkoli výjimek či protěžování.

Nemuslimští obyvatelé žijící pod muslimskou vládou, kteří se rozhodli ponechat si své původní náboženství, mají povinnost platit džizju (takzvanou daň z hlavy), což je nízká, až symbolická částka. Tato daň existuje ve třech sazbách placených v tehdejší měně:

1. Pro bohaté a vysoce postavené osoby ve výši 48 stříbrných dirhamů na osobu ročně.
2. Pro příslušníky střední třídy jako jsou kupci, obchodníci a zemědělci ve výši 24 stříbrných dirhamů na osobu ročně.
3. Pro dělníky a řemeslníky ve výši 12 stříbrných dirhamů na osobu ročně.

Daň džizja je na nemuslimy žijící v muslimském státě uvalena na důkaz jejich loajality vůči státu a také jako symbolická platba za záruku muslimské vlády ochránit jejich čest, integritu, majetek a život před vnějšími nepřáteli i vnitřními narušiteli pořádku. Dále je kompenzací za zproštění od vojenské služby.

Tato ochrana se vztahuje na všechna práva a povinnosti, na kterých se obě strany dohodly. V porovnání s nimi mají muslimové povinnosti navíc včetně případné služby v armádě a platby zakátu (povinné almužny) a dalších forem dobročinnosti (sadaqa).

Jeden z nejproslulejších muslimských vojevůdců Chálid bin al-Walíd (رضي الله عنه) v jednom svém smluvním závazku vůči nemuslimům v muslimském státě řekl: „Dal jsem vám svoji záruku, že přijmu vaši daň z hlavy a oplátkou vás budu ochraňovat před všemi možnými hrozbami. Pokud vám úspěšně zajistíme ochranu, budeme vybírat daň z hlavy. Pokud ne, nebudete ji muset platit, dokud vám nebudeme schopni tuto ochranu zajistit.“ (podle dějepisce Baládhurího)

Laura Veccia Vaglieri ve své knize Obrana islámu napsala: „Lid podrobený islámskými vládami dostal plnou svobodu podržet si a zachovat svou víru a tradice, pokud jedinci, kteří si tuto možnost zvolili a nepřijali islám, budou platit spravedlivou daň z hlavy islámské vládě. Daň z hlavy byla nižší, než co své vládě odváděli muslimové. Nemuslimové obývající islámsky spravovaný stát tuto daň platili výměnou za všeobecnou ochranu, jakou islámská vláda poskytovala svým vlastním lidem.“

Dále je třeba upřesnit, že výše uvedené tři sazby daně džizja se vztahovaly na výdělečně činné osoby, zatímco ostatní kategorie nemuslimských obyvatel, konkrétně chudí, potřební, nezletilí, ženy, mniši, kněží či rabíni, tělesně postižení a slepí byli od placení této daně zcela osvobozeni a jejich ochranu a případné

potřeby zajišťoval stát ze svého rozpočtu bezplatně.

Když 'Umar bin al-Chattáb (رضي الله عنه) jednou seděl, prošel okolo starý žid a žádal lidi o almužnu. 'Umar se na něho zeptal a zjistil, že ten muž žil jako nemuslimský obyvatel pod muslimskou vládou a ochranou a platil daň džizja. 'Umar (رضي الله عنه) řekl: „Nebyli jsme k tobě spravedliví! Uvalili jsme na tebe daň z hlavy a vybírali jsme ji od tebe, když jsi byl mladý a schopný, a teď ti neposkytujeme náležitou péči a podporu.“ 'Umar toho muže vzal k sobě domů, pohostil ho a nabídl mu vhodné oblečení. Poté přikázal správci muslimské pokladny: „Zaměř se na případ tohoto muže a jemu podobné a dej jim a jejich rodinám dostatečný příjem z muslimské pokladny. Všemocný Alláh v Koránu říká:

{Almužny jsou pouze pro chudé a nuzné, pro ty, kdož je vybírají, pro ty, jichž srdce se sjednotila, pro otroky a zadlužené, pro boj na cestě Boží a pro toho, kdož po ní kráčí podle ustanovení Božího, a Bůh je vševědoucí, moudrý.} (9:60)

Chudí jsou muslimové a nuzní jsou lidé Knihy.“ (Abú Júsuf, Kitáb al-charadž, str. 126)

Chálid bin al-Walíd (رضي الله عنه) ve svém závazku nemuslimským obyvatelům irácké Híry napsal: „Když kterýkoli nemuslim žijící pod ochranou muslimského státu zestárne a ztratí schopnost pracovat, či nevyлéčitelně onemocní, či přijde na mizinu a zkrachuje tak, že by si zasloužil almužnu od svých souvěrců, nebude už muset platit daň z hlavy. O základní

potřeby těchto lidí a jejich rodin se postará muslimská státní pokladna.“ (Abú Júsuf, Kitáb al-charadž, str. 144)

Nemuslimové žijící pod vládou muslimského státu mají nárok na úplnou ochranu a respektování svých práv. Všemocný Alláh ve vznešeném Koránu říká:

{Možná že Bůh způsobil, že mezi vámi a těmi, s nimiž jste v nepřátelství, zavládne láska, neboť Bůh je všemohoucí a Bůh je nejvyšší odpouštějící a slitovný. Bůh vám nezakazuje, abyste byli dobří a spravedliví vůči těm, kdož nebojovali proti vám kvůli náboženství a nevyhnali vás z příbytků vašich, neboť Bůh věru miluje poctivé. Avšak Bůh vám zakazuje brát si za přátele ty, kteří proti vám bojovali kvůli náboženství, a ty, kteří vás vyhnali z příbytků vašich, a ty, kteří pomáhali při vašem vyhánění. A ti, kdož se s nimi budou přátelit, jsou nespravedliví!} (60:7-9)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Kdo ublíží člověku, který uzavřel dohodu, nebo poškozuj je jeho práva, nebo ho přetěžuje prací, nebo mu něco násilně vezme, v soudný den budu jeho žalobcem.“ (Abú Dawúd a an-Nasá'í)

Alláhův posel (ﷺ) také řekl:

„Kdo zabije člověka, který uzavřel dohodu, nikdy neucítí vůni ráje a jeho vůně je cítit do vzdálenosti čtyřiceti let.“ (Bucháří)

Závěrem ohledně tolik očerňované daně džizja citujme slova historika Willa Duranta:

Lid dhimma, křesťané, zoroastrovci, židé a sabejci, se za umajjovské vlády těšili takové míře tolerance, která je s dnešními křesťanskými zeměmi nesrovnatelná. Mohli svobodně provádět své obřady, zachovali si své kostely a synagogy a jedinou jejich povinností bylo nosit zvláštní barvu a platit za každou osobu daň úměrně ke svému příjmu. Částka se pohybovala mezi dvěma a čtyřmi dináry. Tato daň se vybírala výhradně od bojeschopných nemuslimů. Avšak kněží, ženy, děti, otroci, starci, postižení, slepí a chudí byli od této daně osvobozeni. Dhimmí výměnou za to byli zproštěni vojenské povinnosti. Také byli osvobozeni od placení zakátu ve výši 2,5% z ročního příjmu a vláda měla povinnost je chránit. (Příběh civilizace, sv. 12, str. 131)

Islámské zásady prokazování milosrdenství a odsuzování agrese

Boží náboženství islám je náboženstvím míru, milosrdenství, tolerance, laskavosti a shovívavosti. Staví se proti veškeré surovosti, svévolnému násilí a krutosti a usiluje o ochranu spravedlnosti a míru. Alláh všechny muslimy vyzývá, aby se řídili příkladem Alláhova posla (ﷺ):

{Díky milosrdenství Božímu jsi byl k nim shovívavý; kdybys byl hrubý a srdce tvrdého, byli by věru od tebe odpadli. Odpusť jim tedy a pros za ně o odpuštění a porad' se s nimi v každé záležitosti. A až dospěješ k rozhodnutí, spolehni se na Boha, neboť Bůh miluje ty, kdož na Něj se spoléhají.} (3:159)

Moudrý Alláh popisuje Muhammadovo (ﷺ) poslání jako milosrdenství pro všechny:

{A neposlali jsme tě leč jako znamení milosrdenství pro lidstvo veškeré.} (21:107)

Islámské učení všechny muslimy vyzývá k prokazování milosrdenství a laskavosti všem nevinným lidem. Alláhův prorok (ﷺ) řekl:

„Milosrdným a laskavým lidem se dostane milosrdenství milosrdného Pána, všemocného Alláha. Buďte milosrdní k lidem na zemi a všemocný Alláh, který je na nebesích, prokáže Své milosrdenství vám.“ (at-Tirmídhí)

A podle jiné verze řekl:

„Všemocný Alláh bude milosrdný k milosrdným lidem. Bud’te milosrdní k těm na zemi a Ten, kdo je na nebesích, bude milosrdný k vám.“ (at-Tirmídhí a Abú Dawúd)

Dále také řekl:

„Být laskavý k ostatním je dobré v každé záležitosti; a když laskavost zmizí (z lidských srdcí), situace se jen zhoršuje.“
(Muslim)

„Komu chybí shovívavost a láskyplnost, tomu věru chybí veškeré dobro.“ (Muslim)

„Kdykoliv se k něčemu přidá laskavost, zdobí to; a kdykoliv se z něčeho odstraní, zůstane to neúplné.“ (Muslim)

Ašadžovi Abdul-Qajsovi (ﷺ) řekl:

„Máš dvě vlastnosti, které Alláh miluje: shovívavost a toleranci.“ (Muslim)

Podle islámu se má milosrdně a laskavě jednat se všemi lidmi, dokonce i s nepřáteli muslimů zajatými během džihádu, podle Prorokova příkazu: **„Bud’te laskaví a milosrdní k zajatcům.“** (viz al-Mu'džam al-kabír [Velký slovník výroků], 22/393) Když Prorok (ﷺ) muslimům toto nařizoval ohledně nepřátel, kteří proti nim bojovali, pak by chování vůči pokojným lidem mělo

být samozřejmě ještě lepší.

Nikdo nesmí být nespravedlivě připraven o život, jak řekl Alláh:

{A nezabíjejte osoby, jež Bůh zakázal zabíjet, leda podle práva. A byl-li někdo zabit nespravedlivě, dali jsme jeho nejbližšímu pravomoc jej pomstít, necht' však při zabití nepřehání, vždyť zajisté mu bude pomoheno.} (17:33)

Toto téma bude podrobněji rozebráno dále v textu, nyní si však povšimněme islámského milosrdenství a laskavosti. Zákaz nespravedlivého zabíjení se neomezuje jen na lidi, ale také na zvířata a všechny živé bytosti. Když Alláhův prorok (ﷺ) uviděl člověka, který na malého ptáčka pro zábavu střílel a nechal ho bezdůvodně zemřít, řekl:

„Tento malý ptáček v soudný den svůj případ přednese před všemocným Alláhem a řekne: ‚Pane můj, tento člověk mě zabil bez důvodu a bez užitku z mé smrti.‘“ (Ahmad a an-Nasá'í)

Prorokův společník Abdulláh ibn 'Umar (رضي الله عنه) procházel kolem skupiny mladých mužů z kurajšovského kmene, kteří chytili ptáka a vzali si ho za živý terč. Řekl: „Kdo z toho ptáka udělal živý terč? Necht' Alláh prokleje člověka, který to udělal! Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Všemocný Alláh prokleje člověka, který chytí jakoukoliv živou bytost a vezme si ji za terč.“ (Buchárí a Muslim)

Alláhův posel (ﷺ) muslimům přikázal jednat laskavě při všech příležitostech, dokonce i při porážce zvířete:

„Všemocný Alláh nařizuje dokonalost při každém skutku. Pokud zabíjíte, buďte při zabíjení dokonalí. Pokud porážíte zvíře na maso, zdokonalte své porážení. Naostřete si nůž a k poráženému zvířeti buďte dobří, laskaví a milosrdní. Během porážky poskytněte poráženému zvířeti co nejlepší pohodlí.“ (Muslim)

Alláhův posel (ﷺ) také řekl:

„Když jeden muž cestoval pouští, dostal silnou žízeň. Hledal vodu a našel studnu, do níž se mu podařilo sestoupit k vodě. Protože neměl nic, čím by dosáhl na dno studny pro vodu, stálo ho velkou námahu sestoupit, aby konečně mohl uhasit svou žízeň, a poté se opět dostat nahoru. Když byl zpátky na povrchu, našel tam psa s žíznivě vyplazeným jazykem. Muž si pomyslel: ‚Ten pes určitě trpí stejně, jako jsem silnou žízní trpěl já.‘ Muž tedy znovu sestoupil do studny, naplnil si botu vodou a v zubech ji vynesl nahoru žíznivému psovi. Pes se napil a odešel. Všemocný Alláh skutek toho muže ocenil a odpustil mu předešlé hříchy.“

Jeden člověk, který to slyšel, se Proroka (ﷺ) zeptal: „Posle Alláhův, budeme odměněni za laskavost a milosrdenství ke zvířatům?“ Alláhův posel (ﷺ) odpověděl: **„Vskutku bude požehnaná odměna za laskavost a milosrdenství vůči každé živé bytosti, která má vlhká játra.“** (Bucháří)

Naopak jedna žena si vysloužila Alláhův hněv a trest a stala se jednou z obyvatel pekelného ohně kvůli krutému zacházení s kočkou. Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Jedna žena se stane obyvatelkou pekelného ohně kvůli krutému zacházení s kočkou. Kočku zavřela a nedala jí nažrat, ani ji nenechala, aby si našla potravu v okolí.“
(Buchárí a Muslim)

Když procházel kolem osla s potetovanou tváří, Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Nechť Alláhovo prokletí padne na člověka, který tomuto oslovi potetoval tvář.“ (Muslim)

Když Alláhův posel (ﷺ) procházel kolem vyhublého podvyživeného velblouda, řekl:

„Dbejte a ctěte Alláhova příkázání ohledně těchto zvířat, která nemohou své potřeby vyjádřit slovy. Jezděte na nich, zatímco je udržujete v dobré kondici, a porázejte je a jezte je, zatímco je udržujete v dobré kondici.“ (Abú Dawúd)

Prorok (ﷺ) muslimy nabádal k milosrdenství a laskavosti i vůči zvířatům při mnoha a mnoha příležitostech, zde uvádíme pouze pár příkladů. Pokud se zvířatům a dalším živým bytostem prokazuje takové milosrdenství a laskavost, co teprv lidským bytostem, které dostaly přednost a čest před vším ostatním Alláhovým stvořením? Všemohoucí a vševědoucí Alláh pocítil

člověka nad všechny ostatní a připomněl lidstvu Svou milost:

{Věru jsme milostí Svou syny Adamovy poctili a na pevnině i na moři jsme je nosili a obživu jsme jim uštědřili výtečnou a před mnohými z těch, jež jsme stvořili, přednost jsme jim dali významnou.} (17:70)

Poslušností Alláhovi a následováním vedení zjeveného Jeho poslům je člověk poctěn, avšak pokud je neposlušný, upadne v nemilost a hanebnými a odpornými činy se sám ponižuje.

Obecné islámské zásady podporující všeobecný mír

Aby mír byl skutečný a úplný, musí zavládnout ve všech oblastech lidské činnosti a vyváženým a spravedlivým způsobem naplňovat životní potřeby. Do islámského učení a zákonů patří například také následující zásady a pravidla, jejichž cílem je prosazovat takovýto univerzální a spravedlivý mír.

Úcta k lidskému životu

Islám ctí každý lidský život a na jeho ochranu za úmyslnou vraždu nevinného člověka uplatňuje trest smrti (qisás). Za náhodné a neúmyslné zabití je jiný trest, peněžité odškodné (dijja), což je předem určená částka, kterou jako kompenzaci obdrží dědicové zabitého člověka. Toto odškodné v žádném případě nemůže nahradit ztrátu zabitého člověka, avšak alespoň finančně kompenzuje újmu způsobenou jeho smrtí. Člověk, který zabil, pak v rámci pokání (kaffara) jako odčinění svého hříchu či chyby osvobodí otroka, nebo se nepřetržitě postí po dva po sobě jdoucí měsíce. Pokud se z oprávněného důvodu postit nemůže, musí místo toho nakrmit šedesát chudých přiměřeným jídlem. Toto pokání je skutkem uctívání, kterým hříšník prosí milosrdného Alláha o odpuštění svého neúmyslného hříchu, jehož se dopustil zabitím lidské bytosti. Cílem toho všeho je potvrdit posvátnost lidského života.

Za úmyslné zabití člověka islám předepisuje přísný trest, protože pokud si je potenciální vrah vědom, že mu jako trest odplatou za vraždu hrozí smrt, možná si spáchání svého zločinu

ještě rozmyslí. Pokud by trestem bylo cokoliv mírnějšího než přísná odplata, zločinci by v páchání zločinů směle pokračovali. Totéž platí vedle trestu smrti také pro další tělesné tresty v islámu nazývané *hudúd* (což znamená hranice či omezení). Trest smrti je v islámu spravedlivým postihem a úspěšným odstrašujícím prostředkem, jehož hlavním a vznešeným cílem je zachovávat nedotknutelnost lidského života, jak moudrý a všemocný Alláh říká ve vznešeném Koránu:

{V zákonu krevní msty je pro vás život, ó nadaní rozmyslem! Snad budete bohabojní!} (2:179)

{A kvůli tomuto jsme předepsali dítkám Izraele, aby ten, jenž zabije jednoho člověka – nikoliv pro pomstu na někom anebo za to, že šířil pohoršení na zemi – byl souzen, jako by zabil lidstvo veškeré. A aby ten, kdo oživí jednoho, byl posuzován, jako by oživil lidstvo veškeré. A přišli k nim již dříve poslové naši s jasnými důkazy, avšak mnozí z nich i potom se dopouštěli přestupků na zemi.} (5:32)

Zatvrzelému zločinci navíc na onom světě hrozí věčný trest v pekelném ohni, trvalém příbytku ponižení a nekonečných muk, a hněv všemocného Alláha. Moudrý Alláh říká:

{Kdokoliv zabije úmyslně věřícího, bude jeho odměnou peklo a bude v něm nesmrtelný. A Bůh se naň rozhněvá a prokleje ho a připraví mu trest strašlivý.} (4:93)

Abú Bakr (رضي الله عنه) vyprávěl: „Slyšel jsem Alláhova posela (ﷺ)

říkat: **„Když spolu dva muslimové bojují meči, jak vrah, tak zavražděný půjdou do pekla.“** Řekl jsem: „Posle Alláhův, to je v pořádku pro vraha, ale proč zavražděný?“ Alláhův posel odpověděl: **„Zajisté měl v úmyslu zabít svého společníka.““** (Buchárí)

Každý upřímně se kající hříšník však může doufat v Alláhovo milosrdenství a odpuštění.

Rovné postavení lidí

Všichni lidé jsou si z podstaty rovni a vztahuje se to stejnou měrou na muže i ženy. Když všemocný Alláh stvořil prvního člověka, našeho praotce a otce celého lidstva Adama (ﷺ), také stvořil naši pramáti Evu. Lidstvo je tedy v zásadě jedna rodina a jediná rasa, protože celé pochází z těchto rodičů. Poté se lidé začali odlišovat podle své víry a poslušnosti nebo své nevíry a neposlušnosti. Všemocný Alláh ve vznešeném Koránu říká:

{Lidé, bojte se Pána svého, jenž stvořil vás z bytosti jediné a stvořil z ní manželku její a rozmnožil je oba v množství velké mužů i žen. A bojte se Boha, v Jehož jménu se vzájemně prosíte, a dbejte na pravidla o pokrevních svazcích, neboť Bůh zajisté nad vámi je pozorovatelem.}
(4:1)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Všichni lidé jsou Adamovými potomky a Adam byl stvořen z hlíny.“ (Ahmad)

Protože hlína má různé barvy a vlastnosti, také u člověka se vyvinuly různé barvy a vlastnosti. Prorok Muhammad (ﷺ) řekl:

„Alláh vás zbavil břemene nevědomosti s její pýchou na otce a předky. Všichni jste z Adama a Adam je z hlíny. Není rozdílu mezi Arabem a nearabem, ani mezi černým a rudým člověkem, vyjma ve zbožnosti.“ (Abú Dawúd)

Všichni lidé původně věřili ve společnou víru islámského monoteismu, jak byla zjevena Adamovi, a mluvili stejným jazykem. Všemocný Alláh ve vznešeném Koránu říká:

{Lidé původně jen národ jediný tvořili, avšak pak se v názorech rozešli. A kdyby nebylo slova Pána tvého, již dříve vyřčeného, bylo by věru mezi nimi již rozhodnuto vše, v čem se rozcházelí.} (10:19)

Následně se lidé mezi sebou začali lišit mimo jiné z těchto důvodů: jejich stoupající počty, stěhování do různých koutů světa, postupně vznikající rozdíly v barvě a dalších rysech u jednotlivých skupin vlivem místního prostředí, vznik místních jazyků a nářečí atd.

Protože islám považuje každého člověka bez ohledu na etnický původ, barvu pleti, jazyk, vyznání, víru, náboženství či zemi původu za rovnoprávného v jeho lidství se všemi ostatními lidmi, všichni lidé jsou si rovni před zákonem všemocného Alláha:

{Lidé, věru jsme vás stvořili z muže a ženy a učinili jsme z

vás národy a kmeny, abyste se vzájemně poznali. Avšak nejvznešenější z vás před Bohem je ten, kdo je nejbohabojnější – a Bůh je vševědoucí a dobře zpravený.} (49:13)

Ve výrocích se dočteme, že 'Á'iša (ﷺ) vyprávěla: „Kurajšovce velmi znepokojoval případ jedné machzúmské ženy, která se dopustila krádeže, a uvažovali, kdo by se za ni měl přimluvit u Alláhova posla (ﷺ). Někdo navrhl Usámu bin Zajda (ﷺ), kterého měl rád a který by se o to mohl pokusit. Usáma (ﷺ) s ním tedy o té záležitosti promluvil a Prorok (ﷺ) mu řekl:

„Přimlouváš se, když byl porušen zákon ustanovený Alláhem?“ Poté se postavil a promluvil k lidem: **„Lidé před vámi byli zničeni, protože když kradl někdo z jejich urozených, nechali ho, avšak když kradl někdo z jejich slabých, vykonali na něm určený trest. Při Alláhu, kdyby kradla Fátima, dcera Muhammadova, usekl bych jí ruku.“**
(Buchárí a Muslim)

Všichni lidé jsou si také rovni ve své základní svobodě a povinnostech. 'Umar bin al-Chattáb (ﷺ) o této skutečnosti před čtrnácti stoletími pronesl tato výmluvná slova k hřešícímu muslimovi, který ukřivdil nemuslimovi: „Zotročil jsi některé lidi, přestože je jejich matky porodily jako svobodné?“ Každý člověk má podle islámu nárok na svobody, které jsou stručně uvedeny níže:

- Svoboda myšlení a názoru. Alláhův posel (ﷺ) přikázal muslimům, aby pronášeli pravdu, vyjadřovali upřímný

názor a zdrželi se zastrašování ostatních. Řekl:

„Člověk, který zná pravdu a nepronese ji, je mlčícím ďáblem.“ (at-Tirmídhí)

- Svoboda přístupu k prospěchu z nerostného bohatství a přírodních zdrojů země. Všemocný Alláh říká:

{On je ten, jenž pro vás zemi pokornou učinil; chod'te po zádech jejích a jezte z toho, co vám uštedřil a u Něho bude pak vzkříšení.} (67:15)

- Svoboda legitimního výdělku a svoboda vlastnictví. Islám všechny vybízí k práci v přínosných oborech a získávání legitimního příjmu. Například o dědictví všemocný Alláh říká:

{Mužům náleží podíl z toho, co zůstavili rodiče a blízcí příbuzní, a ženám náleží podíl z toho, co zůstavili rodiče a blízcí příbuzní – ať již je toho málo, nebo mnoho – jako podíl určený.} (4:7)

- Svoboda učit se a vyučovat. Islám podporuje svobodu učit se pro všechny členy společnosti. Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Usilovat o vědění je povinností každého muslima.“ (al-Bajhaqí)

Islám dokonce nesdílení důležitého a přínosného

islámského vědění a jeho skrývání před ostatními považuje za neomluvitelné chování, které vzbuzuje hněv všemocného Alláha a vede k Jeho trestu. Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Vědoucímu člověku, který je požádán, aby sdílel své vědění s ostatními, avšak odmítne to a své znalosti skryje, bude v soudný den nasazena ohnivá uzda.“
(Abú Dawúd a at-Tirmídhí)

- Svoboda získat vedoucí pozici ve společnosti, pokud k tomu má odpovídající předpoklady. Hlavními požadavky na člověka ve vedoucí pozici v islámské společnosti jsou schopnosti a výkonnost. Například barva pleti či původ nehrají žádnou roli. Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Pokud je nějaký člověk pověřen správou muslimských záležitostí a pak jmenuje člověka z protekce bez ohledu na jeho předpoklady, zaslouží si Alláhův hněv a prokletí. Všemocný Alláh nepřijme žádné jeho skutky a takový člověk bude v pekle.“ (al-Hákim)

Islámský systém zaručuje ještě mnohé další svobody, jejichž výčet by přesáhl rozsah této publikace.

Svoboda je často chybně chápaný koncept, protože člověk nemůže dosáhnout skutečné svobody, pokud je otrokem svých nízkých tuh (či slouží touhám jiných) a snaží se je uspokojovat jakýmikoliv i nemorálními a nelegitimními prostředky. Člověka

k této falešné svobodě vábí svody satana, zapřisáhlého nepřítele celého lidstva, který ve své zuřivé žárlivosti nenávidí lidské pokolení a Alláhovi přísahal, že bude se svými vojsky vyčkávat v záloze a svými zbraněmi útočit, kdykoliv a kdekoliv bude moci. Všemocný Alláh řekl:

{Synové Adamovi! Necht' vás nepokouší satan tak, jako způsobil odchod rodičů vašich z ráje, strhávaje z nich oděv, aby jim ukázal nahotu jejich! A dívá se na vás on i jeho spřeženci z místa, kde je nevidíte. A věru jsme učinili satany přáteli těch, kdož nevěří!} (7:27)

Jednota a nedotknutelnost Alláhova náboženství

Jakožto univerzální a věčné Alláhovo náboženství pro všechny lidi islám usiluje o odstranění všech projevů kmenovosti, nacionalismu, rasismu a politické zaslepenosti způsobujících konflikty. Islám je Alláhovým náboženstvím, které je ve svém monoteistickém základu společné všem lidem, i když se konkrétní ustanovení a pravidla mohla lišit podle místních a dobových podmínek. Základní poselství však od proroka Adama až po konečného proroka Muhammada (ﷺ) zůstalo totožné. Všemocný Alláh ve vznešeném Koránu říká:

{On vám uzákonil jako náboženství to, co kdysi uložil Noemu – a to, co jsme vnukli tobě a co jsme uložili i Abrahamovi, Mojžíšovi a Ježíšovi: „Dodržujte náboženské úkony a nerozštěpujte se ohledně jich!“ Jak nesnesitelné je pro modloslužebníky to, k čemu je vyzýváš! Bůh si k tomu vybírá, koho chce, a vede k tomu toho, kdo kajícně se k Němu obrací.} (42:13)

{A dali jsme ti vnuknutí, tak jako jsme je dali Noemovi a prorokům po něm; a dali jsme vnuknutí Abrahamovi, Ismaelovi, Izákovi, Jakubovi a kmenům a Ježíšovi, Jóbovi, Jonášovi, Árónovi a Šalomounovi; a Davidovi jsme dali žalmy. A také jiným poslům, o nichž jsme ti již dříve vyprávěli, a dalším, o nichž jsme ti nevyprávěli – a Bůh věru hovořil s Mojžíšem řečí jasnou – poslům, hlasatelům zvěsti radostné i varovatelům, aby lidé po jejich příchodu neměli výmluvy právoplatné proti Bohu. A Bůh je mocný, moudrý.} (4:163-165)

{A toto jsou důkazy Naše, jež dali jsme Abrahamovi proti lidu jeho. My pak povyšujeme na stupních, koho chceme, a Pán tvůj je věru moudrý, vševědoucí. A darovali jsme Abrahamovi Izáka a Jakuba a vedli jsme oba cestou pravou; a již předtím jsme tak vedli Noema a z potomstva jeho Davida, Šalomouna, Jóba, Josefa, Mojžíše a Áróna. A takto My odměňujeme ty, kdož dobré konají. A vedli jsme Zachariáše, Jana, Ježíše a Eliáše – ti všichni patří k bohabojným –, a Ismaela, Elišu, Jonáše a Lota a vyznamenali jsme všechny nad lidstvo veškeré.} (6:83-86)

{A poslali jsme k 'Ádovcům bratra jejich Húda, jenž pravil jim: „Lide můj, uctívejte Boha a nemějte božstvo jiné kromě Něho – vždyť vy si jen vymýšlíte.“} (11:50)

{A k Thamúdovcům jsme vyslali bratra jejich Sáliha, jenž pravil jim: „Lide můj, uctívejte Boha a nemějte božstvo jiné kromě Něho; On dal vám vzejít ze země a usídlil vás na ní.

O odpuštění Jej proste a pokání čiňte, neb Pán můj blízký je a popřeje sluchu prosícím.“} (11:61)

{A k Madjanovcům jsme vyslali bratra jejich Šu‘ajba a on pravil jim: „Lide můj, uctívejte Boha a nemějte božstvo vedle Něho. A nedávejte špatné míry a váhy! Já vidím, že v blahobytu si žijete, však obávám se pro vás trestu dne, jenž vše obklopí.“} (11:84)

{Rcete: „Uvěřili jsme v Boha a v to, co seslal nám, i v to, co seslal Abrahamovi, Ismaelovi, Izákovi, Jakubovi a kmenům, i v to, co bylo dáno Mojžíšovi, Ježíšovi, a v to, co bylo dáno prorokům od Pána jejich. My nečiníme rozdíl mezi nimi a do vůle Pána svého jsme odevzdáni!“} (2:136)

Každý muslim tedy musí ze své víry a náboženství věřit ve všechny proroky a posly, v jim zjevené a seslané Boží knihy a písma, ctít každý Boží zákon, který všemocný Alláh zjevil skrze předchozí proroky, a věřit v bratrství předcházejících následovníků Knihy, kteří přijali Muhammadovo (ﷺ) poslání. Islámské poselství, které přinesl Muhammad (ﷺ), je konečným Božím poselstvím lidstvu, jak říká Alláh:

{A Muhammad není otcem žádného muže z vás, ale je poslem Božím a pečeti proroků. A Bůh je vševědoucí o věci každé.} (33:40)

Tedy konečné Boží poselství zjevené proroku Muhammadovi (ﷺ) ruší všechna předchozí poselství. Zrušení v žádném případě neznamená popření předchozích zjevení, pouze že už nejsou

platná. Jediným náboženstvím přijatelným pro Alláha, nejvyššího Pána, je tedy islám. Moudrý a všemocný Alláh říká:

{Kdo touží po jiném náboženství než po islámu, nebude to od něho přijato a v životě budoucím bude mezi těmi, kdož ztrátu utrpí.} (3:85)

Islám následovníky předchozích Božích poselství vybízí, aby uvěřili v islámské poselství zjevené Muhammadovi (ﷺ). Všemocný Alláh říká:

{Jestliže uvěří v něco podobného tomu, čemu vy věříte, pak půjdou po cestě správné; jestliže se však odvrátí, pak věru jsou v rozkolu. Však Bůh ti proti nim postačí, vždyť Bůh je věru slyšící, vševědoucí!} (2:137)

{Ti, kdož nevěří v Boha a posly Jeho a chtějí oddělit Boha od poslů Jeho, říkají: „Věříme v jednu část a v jinou nevěříme,“ a chtějí by se ubírat cestou mezitím. A takoví jsou vpravdě nevěřící! A pro nevěřící jsme připravili trest ponižující.} (4:150-151)

Alláh jednoznačně odsuzuje všechny druhy nevíry:

{S těmi, kdož rozštěpili náboženství své a stali se sektáři, ty věru nemáš nic společného! Věc jejich patří jedině Bohu, jenž jim pak oznámí, co učinili. Kdo přijde se skutky dobrými, tomu dostane se desetinásobku jejich, a kdo přijde s činy špatnými, tomu dostane se odměny podobné; a nebude jim ukřivděno. Rci: „Pán můj uvedl mne na stezku

přímou, k náboženství nezměnitelnému, k víře Abrahamově, jenž hanířem byl a k modloslužebníkům nepatřil.“ Rci: „Věru modlitba má, obřady mé, život můj i smrt má náleží Bohu, Pánu lidstva veškerého, jenž společníka nemá žádného. A toto mi bylo nařizeno a já první jsem z těch, kdož do vůle Jeho se odevzdali.“} (6:159-163)

Islám své následovníky rovněž nabádá, aby respektovali ty, kdo se od nich liší v náboženství, a slovní útoky vůči jinověrcům odsuzuje. Alláh přikazuje:

{Neurážejte ty, které oni vedle Boha vzývají, aby v nenávisti své neuráželi Boha z neznalosti! A takto jsme zkrášlili národu každému činy jeho; leč posléze se navrátí k Pánu svému a On zpraví je o tom, co dělali.} (6:108)

Islám tedy muslimy vyzývá, aby nemuslimům ukazovali krásu zásad své víry vhodnými příklady a svým vlastním chováním, zatímco Alláh správně vede jen toho, koho On chce. Všemocný Alláh v Koránu říká:

{A rci: „Pravda přichází od Pána vašeho; kdo chce, ať věří, a kdo chce, ať nevěří!“ A věru jsme připravili pro nespravedlivé oheň, jenž hustým dýmem je obklopí. A poprosí-li o pomoc, bude jim pomoheno vodou podobnou kovu roztavenému, jež spálí tváře jejich. A jak odporný to nápoj a jak hnusné to místo pobytu!} (18:29)

Islám hlásá spravedlnost a zahrnuje do ní i nevěřící. Všemocný

Alláh ve vznešeném Koránu říká:

{Proto vyzývej k víře pravé a krácej přímo, jak bylo ti poručeno! Nenásleduj scestná učení jejich, nýbrž rci: „Uvěřil jsem v to, co Bůh z Písma seslal, a bylo mi poručeno, abych jednal spravedlivě mezi vámi. Bůh naším je i vaším Pánem, my skutky své máme i vy skutky své máte a není mezi námi důvodů ke sporu; Bůh shromáždí nás všechny a u Něho je cíl konečný.“} (42:15)

Islám dává ohledně víry plnou svobodu volby, člověk může jakoukoliv víru či přesvědčení přijmout nebo odmítnout. Lidem Knihy dal islám svobodu zachovat si jejich víru a obřady. Islám zakazuje poškozování kostelů a synagog a zakazuje rozbíjení a ničení křesťanských křížů.

Islám dal následovníkům předchozích písem práva podle jejich právních ustanovení a v záležitostech jídla, pití a oblečení se řídí pravidly svého náboženství. Islám také vyznavačům předchozích náboženství umožňuje, aby se svým náboženstvím řídili v otázkách manželství, rozvodu a dalších vztahů.

Praktický příklad uplatňování těchto zásad ukázal druhý chalífa 'Umar bin al-Chattáb (رضي الله عنه), když přišel do jeruzalémského kostela Vzkříšení a nastal čas muslimské modlitby. 'Umar vyšel před kostel a pomodlil se venku. Knězovi kostela řekl: „Kdybych se modlil uvnitř kostela, někteří muslimové by v budoucnu mohli tvrdit, že tento kostel je místem 'Umarovy modlitby a mohla by to pro ně být záminka ke zničení kostela a jeho přeměně na mešitu.“ (podle Dějin od imáma ibn Džaríra

at-Tabarího)

Podpora přínosné spolupráce mezi muslimy a lidmi Knihy (židy a křesťany)

Spolupráce vychází z oboustranného zájmu a úcty a jejím smyslem je sloužit prospěchu celé společnosti. Všemocný a moudrý Alláh dává obecné pravidlo:

{Pomáhejte si vzájemně ke zbožnosti a bohobojnosti a nepomáhejte si k hříchu a nenávisti. Buďte bohobojní, vždyť Bůh je přísný v trestání svém.} (5:2)

Islám své následovníky vybízí, aby vedli s jinověrci smysluplný a upřímný dialog. Moudrý Alláh přikazuje:

{Nepři se s vlastníky Písma, leda způsobem nejvhodnějším a pouze s těmi z nich, kdož nespravedliví jsou. A rcete: „Uvěřili jsme v to, co bylo sesláno nám, i v to, co bylo sesláno vám, a náš Bůh a váš Bůh jedno jsou; a my do vůle Jeho jsme odevzdáni.“} (29:46)

Islámským přístupem k jinověrcům je konstruktivní a objektivní dialog, který lidi spojuje kolem Božího slova a Jeho poselství a učení. Všemocný Alláh řekl:

{Rci: „Vlastníci Písma! Pojd’te ke slovu rovnému pro nás i pro vás a shodněme se, že nebudeme sloužit nikomu leč Bohu a nebudeme k Němu nic přidružovat a že si nebudeme brát jeden druhého za Pána místo Boha!“ Obrátí-li se však

zády, pak jim řekněte: „Dovvědčte, že my jsme do vůle Boží odevzdáni!“} (3:64)

Upřímnost a čistý úmysl při poskytování rady

Všichni Alláhovi poslové dávali svému lidu upřímné rady. Upřímné rady a čistý úmysl jsou významnými rysy islámu. Podle Abú Hurajry (رضي الله عنه) se Alláhův posel (ﷺ) jednou zeptal: **„Kdo z vás ponese následující slova moudrosti, bude se jimi řídit a učit je ostatní, kteří se jimi také budou řídit?“** Abú Hurajra (رضي الله عنه) na to odpověděl kladně. Nato ho Alláhův posel (ﷺ) vzal za ruku a odpočítal pět následujících bodů:

- 1. Vyhýbej se všemu, co Alláh prohlásil za zakázané, tím se staneš nejlepším uctívatelem všemocného Alláha;**
- 2. Přijímej, co ti Alláh předurčil, tím se staneš nejbohatším člověkem;**
- 3. Chovej se dobře ke svému sousedovi, tím se budeš vyznačovat jako věřící;**
- 4. Přej ostatním, co si přeješ pro sebe, tím se budeš vyznačovat jako muslim;**
- 5. Tlum svůj smích, protože z přemíry smíchu může zemřít srdce. (at-Tirmídhí)**

Islám všechny muslimy vyzývá, aby lidem poskytovali užitečné a upřímné rady. Toto vychází z následujícího výroku Alláhova posla (ﷺ):

„Náboženství je upřímnost.“ Lidé se zeptali: „Ke komu?“ On řekl: **„K Alláhovi, k Jeho knize, k Jeho poslovi, k vládcům**

muslimů a k běžným lidem.“ (Muslim)

Vysvětlením tohoto výroku je, že upřímností vůči všemocnému Alláhovi je uctívat pouze Jeho, odmítat veškeré rivaly stavěné Jemu na roveň jako modlářství, připomínat si Alláha Jeho krásnými vlastnostmi a požehnanými jmény, plně přijímat, že všechny záležitosti všech bytostí jsou pouze v rukou Alláha, věřit, že cokoliv všemocný Alláh chce, to se stane, a cokoliv nechce, to se nikdy nestane, řídit se Alláhovými příkázáními a zanechat všeho, co zakázal.

Upřímnost k Alláhově knize je pevně věřit v Boží písmo seslané Jeho poslu Muhammadovi (ﷺ) a přijímat všechna v něm obsažená pravidla. Upřímnost k Alláhovu prorokovi (ﷺ) je řídit se tím, co kázal, vyhýbat se tomu, čeho se on zdržoval, věřit jeho výrokům, milovat ho a vážit si ho, řídit se jeho výzvou, způsoby a pokyny a šířit je mezi lidmi.

Upřímnost k muslimským vládcům je poslušnost, pokud nevyzývají či neprosazují pravidla v rozporu s příkázáními Alláha a Jeho proroka (ﷺ), pomáhat jim ukazováním všeho dobrého, nebouřit se proti nim a nebojovat s nimi, pokud se řídí islámem a jeho pravidly ve všech státních úřadech a s laskavostí a mírností jim poskytovat moudrou a upřímnou radu.

Upřímnost vůči běžným muslimům znamená ukazovat jim cestu k nejlepšímu jak v náboženských, tak ve světských záležitostech, pomáhat jim v dosahování jejich cílů, ulehčovat jim jejich obtíže, přát jim to, co si člověk přeje sám pro sebe a snažit se jim v ničem neublížit, jako by člověk nechtěl ublížit

sám sobě.

Přikazování vhodného a zakazování zavrženého

Muslimové by měli využívat všech vhodných prostředků vedoucích k přikazování vhodného a zakazování zavrženého podle svých schopností, vědomostí a postavení a tím usilovat o mír, klid a stabilitu ve společnosti a v komunitě a bránit útlaku, zkaženosti a vládě „zákona džungle“.

Moudrý Alláh říká:

{Pomáhejte si vzájemně ke zbožnosti a bohobojnosti a nepomáhejte si k hříchu a nenávisti. Buďte bohobojní, vždyť Bůh je přísný v trestání svém.} (5:2)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Kdokoliv vidí zlo, měl by ho napravit rukou; pokud toho není schopen, ať ho napraví svým jazykem; pokud není schopen ani toho, měl by ho alespoň odmítat ve svém srdci.“
(Muslim)

Alláhův posel (ﷺ) uvedl podobenství o těch, kdo páchají špatné skutky a svými hříchy škodí ostatním:

„Příklad těch, kdo dodržují Alláhova omezení a těch, kdo je porušují, je skupina lidí cestujících na lodi. Byla jim přidělena místa, jedna skupina získala horní palubu, zatímco druhá skupina získala podpalubí. Kdykoliv lidé z podpalubí potřebovali vodu, museli projít mezi lidmi na

horní palubě. Lidé v podpalubí si pomysleli: ‚Když vyvrtáme ve své části lodi díru, budeme mít přístup k vodě, aniž bychom obtěžovali skupinu na horní palubě.‘ Pokud jim skupina na horní palubě umožní jejich plán uskutečnit, všichni zahynou, a pokud jim to zakáže, všichni budou v bezpečí.“ (Buchárí)

Všemocný a vševědoucí Alláh nás zpravuje o Svém hněvu, který padl na předcházející národy kvůli tomu, že nepřikazovali vhodné a nezakazovali zavrženíhodné:

{A to bylo za to, že neposlouchali a byli přestupníky a že si vzájemně nezakazovali konání zavrženíhodného. A jak hnusné bylo to, co dělali!} (5:78-79)

Islámské uctívání podporující hodnoty bratrství a rovnosti

V islámu jsou všechny formy uctívání ze své podstaty rovnostářské a podporují bratrství a mír. Vyznání víry (šaháda), modlitba (saláh), povinná almužna (zakát), půst (saum), pouť (hadždž), přikazování vhodného a zakazování zavrženíhodného a vyvíjení úsilí (džihád) jsou povinné pro všechny muslimy, kteří jsou podle svých možností schopni dostát jejich požadavkům.

Člověk se stane muslimem jednoduše tím, že pronese vyznání víry „není božstva kromě Alláha a Muhammad je Alláhovým poslem“, arabsky *lá iláha illalláh muhammad ar-rasúlulláh*. Při společné modlitbě stojí muslimové vedle sebe v řadách bez

ohledu na jakékoliv společenské či jiné rozdíly. Zakát rozvíjí štedrost a společenskou soudržnost mezi bohatšími a chudšími vrstvami společnosti. Půst podporuje naplnění základních potřeb všech lidí a ovládnání tělesných tužeb. Pouť je obrovskou příležitostí ke stírání rozdílů, protože všichni poutníci jsou oděni do stejného bílého roucha, vykonávají stejné obřady v upomínku na proroka Abrahama (ﷺ) a velebí mekkánský posvátný okrsek. Příkazování vhodného a zakazování zavrženého a džihádů už přímo z definice znamenají podporu a zachovávání všeho dobrého a prospěšného a bránění všemu zlému a zkaženému.

Obecná povinnost usilovat o prospěšné vědění

Vševědoucí Alláh říká:

{Zdaž ten, jenž pobožnost koná během hodin nočních, padaje na tvář svou a stojí při modlitbě, a před životem budoucím na pozoru se má a v milosrdenství Pána svého doufá... ? Zeptej se: „Jsou si rovni ti, kdož vědí, s těmi, kdož nevědí?“ Však připomenou si to jen ti, kdož rozmyslem jsou nadáni.} (39:9)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Usilovat o vědění je povinností každého muslima.“ (at-Tirmídhí, Ibn Mádža a Bajhaqí)

Ochrana životního prostředí

Islám muslimům přikazuje chránit a zachovávat životní

prostředí a varuje před svévolným ničením a znečišťováním. Obecné pravidlo je, jak říká Alláh:

{A nešířte pohoršení na zemi poté, co stala se na ní náprava! A vzývejte Jej s bázní a touhou, neboť věru milosrdenství Boží jest blízké pro ty, kdož dobro konají.} (7:56)

Všemocný Alláh také říká:

{A mezi lidmi jest i takový, jehož řeči o životě pozemském se ti líbí a jenž dovolává se svědectví Božího o tom, co je v srdci jeho; avšak přitom je to protivník nejtvrdošjnější. A když se odvrátí zády, chodí po zemi, aby šířil pohoršení a ničil sadbu i dobytek; Bůh však nemiluje pohoršení.} (2:204-5)

Nejcennější přírodní zdroje, čistá voda, vzduch a orná půda, jsou chráněny pro obecné blaho a prospěch. Prorok (ﷺ) například přispíval k ochraně vody tím, že muslimy nabádal k šetření vodou při mytí a očištění před modlitbou, i když používali vodu z řeky, a zakázal omývání částí těla při očištění více než třikrát. Řekl:

„Kdokoliv to navýší (více než třikrát), dopouští se nespravedlnosti a špatnosti.“ (an-Nasá’í)

Alláhův posel (ﷺ) také lidem zakázal močit do stojaté vody (Muslim). Podle islámu se také výkaly a odpad nesmějí nechávat na veřejných cestách a na stinných místech, která lidé vyhledávají k odpočinku.

Sociální podpora vč. péče o sirotky, potřebné a chudé

Všemocný Alláh řekl:

{A buďte spravedliví v míře, když odměřujete, a važte vahami přímými – to pro vás je lepší i nejlepší co do výsledku.} (17:35)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Sirotkův pěstoun a já jsme v ráji takto (a ukázal spojený ukazovák a prostředník, čímž naznačoval, jak jsou si blízcí).“ (at-Tirmídhí)

„Při Alláhu! Člověk se nestane věřícím, dokud nebude svému bratru přát to, co si přeje sám pro sebe.“ (Muslim)

Dobročinné odkazy

Dobročinné odkazy (waqf) jsou v islámu dvojího druhu:

Soukromý odkaz, který je věnován potomstvu odkazujícího člověka. Cílem je, aby potomstvo a příbuzní odkazujícího byli zabezpečeni a nebyli nuceni žádat o milodary. Existuje zde však podmínka, že po smrti posledního z potomstva dárce bude odkaz věnován na dobročinné účely pro obecné blaho.

Veřejný a obecný odkaz je určen na charitativní účely, například budování nemocnic, škol, silnic, veřejných knihoven, mešit, komunitních center, sirotčinců, domovů důchodců a

dalších prospěšných projektů v obecném zájmu komunity a celé společnosti.

Islámská etika podporující mír

Celý islámský etický kodex usiluje o podporu a udržování míru, bezpečí a spokojenosti v celé společnosti. Tento kodex vede k bratrství a dalším prospěšným mírotvorným postojům a zakazuje všechny skutky, které podněcují zlo a šíří nenávisť a zášť v lidských srdcích. Tedy pokud se členové společnosti řídí islámským etickým kodexem, výsledkem bude mír, bezpečí, klid a spokojenost, po kterých přirozeně touží a usilují o ně. Hodnoty islámské etiky vytvářejí morálnějšího člověka s ušlechtilými a všeobecně ceněnými vlastnostmi jako jsou pravdomluvnost, spravedlivost, odvaha, štědrost, trpělivost, vytrvalost, laskavost a zdvořilost.

Hlavním cílem islámské etiky je vymýcení škodlivého a obtěžujícího chování a postojů, které se nelíbí všemocnému Alláhovi, a které jsou proto prohlášeny za nepřípustné. Pokud muslim dělá nějaký ze zakázaných skutků, vystavuje se buď pozemskému trestu stanovenému podle islámského práva, nebo hněvu všemocného Alláha na onom světě.

Moderní arabský básník Ahmad Šawqí v jedné své básni vyjádřil myšlenku, že národy definuje jejich morálka a charakter:

*Pokud morálka národa zanikne,
Národ zanikne!*

Islámské morální povinnosti a doporučení k podpoře míru

Pravdomlupnost

Nejvyšší Alláh řekl:

{Vy, kteří věříte! Bojte se Boha a buďte s pravdomlupnými!} (9:119)

{Ti, kdož pravdu přinášejí a ji potvrzují – hle, to jsou bohobojní!} (39:33)

Spravedlivost

Všemocný Alláh řekl:

{Bůh zajisté přikazuje spravedlnost, dobré skutky i štědrost vůči příbuzným a zakazuje necudnost, zavrženíhodné skutky a vzdornost a varuje vás – snad toho pamětlivi budete.} (16:90)

Spravedlivost se vyžaduje za všech okolností, když je člověk šťastný a spokojený, když je nešťastný a nespokojený, a vůči všem lidem bez rozdílu, muslimům i nemuslimům. Nejvyšší Alláh řekl:

{Vy, kteří věříte! Buďte přímí před Bohem a buďte svědky spravedlivými. Necht' nenávisť k lidu nevěřících vás nevede do hříchu tím, že budete nespravedliví. Buďte spravedliví – a to je blíže k bohobojnosti – a bojte se Boha,

neboť Bůh je dobře zpraven o všem, co děláte.} (5:8)

{Vy, kteří věříte! Bud'te vytrvalí ve spravedlnosti, svědčíte-li před Bohem, byť i to bylo proti vám samým či rodičům anebo blízkým příbuzným a ať jedná se o bohaté či chudé, vždyť Bůh je ochráncem obojích! Nenásledujte tedy vášně své před spravedlností! A jestliže ji zkřívíte anebo od ní uhnete, tedy Bůh je dobře zpraven o všem, co děláte.} (4:135)

Altruismus

Výsledkem upřímného altruismu je dobročinnost a laskavost a v těchto vlastnostech obzvláště vynikali Prorokovi (ﷺ) společníci, kteří pomáhali ostatním s jediným cílem potěšit Alláha. Všemocný Alláh říká:

{Konejte dobré skutky, neboť Bůh miluje ty, kdož dobré skutky konají.} (2:195)

{Ti, kdož pevně sídlí v tomto obvodu a utvrdili se ve víře ještě před nimi, ti milují ty, kdož se k nim vystěhovali, a nenalézají v hrudích svých žádnou závist kvůli tomu, co dáno bylo vystěhovalcům. A dávají jim přednost před sebou, i kdyby sami měli nedostatek. A ti, kdož ochrání duše své před lakotou, ti budou blažení.} (59:9)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Pomáhejte těm, kteří si to zaslouží, a také těm, kteří si to nezaslouží. Pokud člověk pomohl těm, kteří si to zaslouží, je

to dobře, a pokud ne, člověk sám je jedním z těch, kdo si zaslouží pomoc.“ (at-Tirmídhí)

Bratrství

Nejvyšší Alláh řekl:

{Věřící jsou si přece bratry; usmiřujte tedy oba bratry své a buďte bohabojní – snad dostane se vám smilování!} (49:10)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Nezávidte si navzájem; nezvyšujte ceny zvýšenými nabídkami oproti druhým; nepocit'ujte vůči sobě nenávisť; nechovejte vůči sobě zášť; neuzavírejte obchod, pokud ho už uzavřel někdo před vámi; avšak, služebníci Alláhovi, buďte jako bratři. Muslim je bratrem druhého muslima, ani ho neutlačuje, ani se na něho nedívá svrchu, ani ho neponižuje. Zbožnost je zde (a třikrát si ukázal na hrud'). Pro muslima je dostatečným zlem pohrdat svým muslimským bratrem. Všechny věci muslima jsou pro jeho bratra ve víře nedotknutelné: jeho krev, jeho majetek a jeho čest.“
(Muslim)

Podle jiné verze řekl:

„Muslim je muslimovi bratrem. Neměl by ho podvádět, ani mu lhát, ani ho nechávat bez pomoci. Vše náležející muslimovi je pro muslima nedotknutelné: jeho čest, jeho krev a jeho majetek. Zbožnost je zde (a třikrát si ukázal na hrud'). Pro muslima ke spáchání zla stačí, aby opovrhoval

svým muslimským bratrem.“ (at-Tirmídhí)

Dobrá společnost

Muslimům se doporučuje vyhledávat dobré společníky a vyhýbat se špatné společnosti. Alláhův prorok (ﷺ) řekl:

„Příkladem dobrého a špatného společníka je člověk nesoucí pižmo a kovář rozdmýchávající oheň ve výhni. Nosič pižma vám ho buď trochu dá, nebo si ho od něj můžete koupit, nebo se od něho aspoň navoníte. Od kováře rozdmýchávajícího oheň si můžete spálit oděv, mohou vás obtěžovat jiskry, nebo minimálně načichnete zápachem šířícím se z něj a jeho kovárny.“ (Buchárí a Muslim)

Usmiřování

Usmiřovat lidi je nakázáno ve všech situacích a obzvláště v případě závažných rozepří, které by mohly vést k vážným konfliktům. Všemocný Alláh řekl:

{Věřící jsou si přece bratry; usmiřujte tedy oba bratry své a buďte bohabojní – snad dostane se vám smilování!} (49:10)

{Není nic dobrého ve většině jejich tajných schůzek, leda u toho, kdo přikazuje almužnu či dobré skutky anebo svornost mezi lidmi. A kdo toto činí ve snaze dosíci zalíbení Božího, tomu dáme odměnu nesmírnou.} (4:114)

Zachovávání dobrého charakteru a morálky

Pro společenskou nápravu jsou nezbytné dobrá morálka a

ctnosti. Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Věřící jsou lidé nejlepší morálky a charakteru a ti, kdo jsou nejlaskavější ke svým rodinám.“ (at-Tirmídhí)

„Byl jsem poslán pouze ke zdokonalení dobrého chování“ a podle jiné verze **„ke zdokonalení ušlechtilého chování.“** (Málik, Ahmad a al-Bazzár)

Štědrost

Štědrost lidí navzájem sblíží a díky ní štedří lidé získávají lásku a náklonnost ostatních. Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Všemocný Alláh miluje dvě vlastnosti: být dobrý k ostatním a být k nim štedrý. Podobně všemocný Alláh nenávidí dvě vlastnosti: být zlý k ostatním a být vůči lidem lakomý. Když si všemocný Alláh někoho oblíbí, použije ho, aby ostatním pomohl dosáhnout jejich cílů a naplnit jejich potřeby.“ (Buchárí a Muslim)

Štědrost je jako důležitá islámská hodnota také zmíněna v následujícím koránském verši:

{A neměj ruku svou přivázanou ke krku svému ani ji nerozevírej příliš široce, abys nebyl pomlouván a neupadl v nouzi.} (17:29)

Lidé by se v rámci štědrosti měli držet střední cesty a nepřekračovat omezení, jak řekl všemocný Alláh:

{A dávej příbuznému po právu, a také chud'asovi a po cestě Boží jdoucím, však nerozhazuj rozhazováním, vždyť marnotratní jsou bratři satanovi a satan byl vůči Pánu svému nevděčný.} (17:26-7)

Neodhalovat chyby ostatních

Alláhův prorok (ﷺ) řekl:

„Kdo věřícímu ulehčí trápení ze strastí tohoto světa, všemocný Alláh mu ulehčí trápení ze strastí dne soudného. Kdo najde ulehčení pro toho, kdo je v úzkých, všemocný Alláh mu ulehčí záležitosti na tomto i na onom světě. A kdo na tomto světě skrývá chyby muslima, všemocný Alláh skryje jeho chyby na tomto i na onom světě. Všemocný Alláh bude pomáhat služebníkov, dokud tento služebník bude pomáhat svému muslimskému bratrovi.“ (Muslim)

Trpělivost

Lidé jsou povzbuzováni k trpělivosti při plnění svých náboženských i světských povinností a při vzdorování zlu. Všemocný Alláh ve vznešeném Koránu říká:

{Vy, kteří věříte, hledejte pomoc v trpělivosti a v modlitbě, vždyť Bůh je věru s trpělivými.} (2:153)

Islám muslimy také vyzývá k trpělivému snášení toho, co jim bylo předurčeno, jako je strach, chudoba, hlad, nedostatek, nemoc atd. Všemocný Alláh říká:

{Budeme vás zkoušet trochu strachem a hladem a ztrátou na majetku i lidech a plodech – avšak oznam zvěst radostnou trpělivým kteří, když postihne je neštěstí, hovoří: „My Bohu patříme a my k Němu se navrátíme!“ A to jsou ti, jimž patří požehnání a milosrdenství Pána jejich, to jsou ti, kdož správnou cestou jsou vedeni.} (2:155-7)

Nejvyšší Alláh popisuje odměnu trpělivých takto:

{Rci: „Služebníci Moji, kteří jste uvěřili, bojte se Pána svého! Těm, kdož na tomto světě konali dobré, dostane se dobrého. A země Boží je rozlehlá a trpělivým bude dána jejich odměna v míře plné, bez počítání.“} (39:10)

Do milosrdenství patří také sebeovládání a odušnění i v případech, kdy je člověk schopen se pomstít. Toto posiluje vzájemné vztahy a svazky mezi lidmi a vytváří příjemnější společenskou atmosféru. Alláh za sebeovládání v hněvu slibuje velkou odměnu, když ve vznešeném Koránu říká:

{Pospíchejte k milosti od Pána svého a k zahradě, jejíž šířka se rovná nebesům a zemi a jež připravena je pro bohobojné, kteří rozdávají almužny ve štěstí i v neštěstí a kteří krotí hněv svůj a odpouštějí lidem. Bůh věru miluje ty, kdož dobro činí.} (3:133-4)

Všemocný Alláh také muslimům přikazuje dobré chování vždy a za všech okolností a zakazuje jim odplácet zlým, i když se oni sami stali obětí špatných skutků jiných. Nejvyšší Alláh říká:

{Dobré a špatné skutky si nejsou rovné; odplácej tím, co lepší je, a hle, ten, mezi nímž a tebou bylo nepřátelství, se stane jakoby přítelem horoucím.} (41:34)

Výše uvedené příklady jsou pouhou ilustrací islámských zásad, kterými by se muslimové měli pro potěšení Alláha řídit ve svém soukromém i veřejném životě. Korán a sunna Alláhova posla (ﷺ) obsahují mnohé další pokyny a podrobnosti ohledně těchto a dalších vznešených morálních cílů.

Příklady islámských zákazů podporujících mír

Islám příkře odsuzuje následující skutky a přísně je zakazuje v zájmu společenského míru a bezpečí a vymýcení či alespoň omezení hněvu, nenávisti, zášti, chamtivosti a roztrpčení, které jsou příčinou konfliktů a násilí.

Polyteismus a modlářství

Polyteismus a modlářství nevyhnutelně vedou k rozepřím, protože klany, kmeny a další skupiny lidí spolu soupeří o uznání, postavení, nadvládu a uctívání svých vlastních model a s nimi spojených ideologií a mytologií. Kdyby všichni lidé uctívali pouze jediného Boha, odstranila by se tím největší příčina násilí.

Vznešený Alláh řekl:

{Zeptej se těch poslů, které jsme před tebou vyslali, zda ustanovili jsme vedle Milosrdného nějaká božstva jiná, aby je uctívali!} (43:45)

{A nevyslali jsme před tebou žádného posla, abychom mu nebyli vnukli: „Není božstva kromě Mne; uctívejte Mne tedy!“} (21:25)

{A vyslali jsme již k národu každému posla, aby hlásal: „Boha uctívejte a Tághútovi (falešným božstvům) se vyhýbejte!“} (16:36)

{Ti, kdož uvěřili, bojují na stezce Boží, a ti, kdož neuvěřili,

bojují na stezce Tághúta. Bojujte proti přátelům satanovým, vždyť slabé jsou proti vám úklady satanovy!}
(4:76)

Všechny druhy magie

Tento zákaz je podpořen mnoha důkazy, například tímto Alláhovým výrokem:

{A následovali to, co hlásali satani v době vlády Šalomounovy. Šalomoun nebyl nevěřící, avšak satani jimi byli, učíce lidi kouzelnictví a tomu, co bylo v Babylóně sesláno dvěma andělům, Hárútovi a Márútovi. Ti dva nezačali nikoho učit, aniž řekli: „My jsme toliko pokušitelé, nebud’ tedy nevěřící!“ A od nich dvou se naučili, jak se zasévá rozkol mezi muže a manželku jeho – avšak oni tím neuškodí nikomu, leda z dovolení Božího. A naučili se lidé tomu, co jim škodí, ale neprospívá; a věděli, že ten, kdo toto koupí, nebude mít podíl na životě budoucím. Jak hnusně pro sebe nakoupili – kéž by to byli věděli!} (2:102)

A také tímto výrokem Alláhova posla (ﷺ):

„Vyhněte se sedmi zničujícím věcem.“ Lidé se zeptali: „Proroku Alláhův, jaké jsou tyto zničující věci?“ On řekl: „Jsou to: přidružování jiných v uctívání Alláha; kouzelnictví a magie všech druhů; zabití nevinné duše bez oprávněného důvodu; obchodování s úrokem a lichva; konzumování a zneužívání sirotkových prostředků; utíkání z bitvy; falešně nařčení věřící ženy ze smilstva, cizoložství či morální zkaženosti.“ (Bucharí a Muslim)

Agrese a útlak

Všemocný Alláh řekl:

{Však důvod k zakročení je pouze proti těm, kdož na lidech křivdu a na zemi svévoli neprávem páchali. Pro takové pak určen je trest bolestný.} (42:42)

{Rci: Pán můj věru zakázal jen necudnosti veřejné i tajné, hřích a bezprávnou svévoli; a dále, abyste přidružovali k Bohu to, k čemu On neseslal oprávnění, a mluvili o Bohu to, o čem nemáte poněti.} (7:33)

{Požádá-li tě některý z modloslužebníků o ochranu, mu ji poskytni – aby mohl slyšet slovo Boží. Potom jej nech dospět do místa pro něj bezpečného; a to je proto, že jsou lidé, kteří nic nevědí.} (9:6)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Vyvarujte se nespravedlnosti, protože útlak bude temnotou v den zmrtvýchvstání. A vyvarujte se lakoty, protože byla zkázou těch, kdo byli před vámi. Podněcovala je k prolévání krve a povolování zakázaného.“ (Muslim)

„Alláh mi vnukl: Buďte pokorní, abyste se vzájemně neutlačovali a nikdo se pyšně nevychloubal před ostatními.“ (Muslim)

„Alláh řekl: „Služebníci moji, zakázal jsem útlak Sobě a

zakázal jsem ho vám, neutlačujte se tedy navzájem.““
(Muslim)

Islám vyzývá k pomoci jak utlačovanému, tak utlačovateli tím, že se mu zabrání v útlaku. Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Podporujte a pomozte svému bratrovi, ať je utlačovaný či utlačovatel.“ Jeden muž to slyšel a zeptal se: „Chápu, že mám pomoci svému utlačovanému bratrovi, ale co když je utlačovatelem?“ Alláhův posel (ﷺ) řekl: **„Pomozte mu tím, že mu zabráníte v útlaku; tímto pomůžete utlačovateli.“**
(Bucháří)

Všichni členové společnosti, bez ohledu na svou víru a vyznání, mají nárok na plnou ochranu svého života a majetku. Alláhův posel (ﷺ) například řekl:

„Kdo zabije nemuslima žijícího pod muslimskou vládou, neucítí vůni ráje a vůně ráje je cítit na vzdálenost čtyřiceti let.“ (Bucháří)

Špatné chování k rodičům, dětem a příbuzným

Toto vychází z následujícího koránského verše:

{Pán tvůj rozhodl, abyste nikoho kromě Něho neuctívali a abyste rodičům dobré prokazovali. A jestliže jeden či oba z nich u tebe zestárnou, neříkej jim „Fuj!“ a neodbývej je stroze, nýbrž mluv s nimi slovem laskavým! Skloň k nim oběma z milosrdenství křídla pokory a řekni: „Pane můj, smiluj se nad nimi oběma, tak jako oni mě vychovali, když

jsem byl malý!“} (17:23-24)

A Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Alláhova spokojenost a nespokojenost je spojena se spokojeností a nespokojeností rodičů s jejich dítětem.“ (at-Tirmídhí)

Islám učí laskavost vůči všem příbuzným, což vychází z následujícího verše zjeveného ve vznešeném Koránu:

{A je možné, že obrátíte-li se zády, budete šířit pohoršení na zemi a narušíte pokrevní svazky své. Toto jsou ti, jež Bůh proklel, hluchými je učinil a zraky jejich oslepil.} (27:22-23)

A také z výroku Alláhova posla (ﷺ):

„Člověk trhající příbuzenské svazky nevstoupí do ráje.“ (Buchárí a Muslim)

Narušování příbuzenských svazků může mít mnoho podob, třeba nenavštěvování se, lhostejnost vůči potřebným příbuzným či nezájem poskytnout finanční a další pomoc chudým členům rodiny.

Islám oceňuje dobročinnost bohatých vůči chudým. Za dobročinný dar bohatého chudšímu příbuznému náleží dárci dvojnásobná odměna, protože je to zároveň dobročinnost i upevňování příbuzenských svazků. Pokud je člověk sám chudý a nemůže svým příbuzným pomoci finančně, Alláh ho odmění i

za návštěvu, péči a laskavost, protože i to je druhem dobročinnosti a dobrým skutkem. Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Vytvořte si dobré vztahy se členy rodiny a blízkými příbuznými i tak málem jako pozdravením a optáním na jejich záležitosti a zdraví.“ (al-Bazzár a at-Tabarání)

Cizoložství, smilstvo a pomlouvání

Je známou skutečností, že k mnoha sporům, konfliktům i vraždám vedou milostné trojúhelníky, ve kterých spolu soupeří právoplatní a neprávoplatní sexuální partneři. Islám zahradil všechny cesty k neprávoplatným sexuálním vztahům v zájmu zachování cudnosti a čistoty ve společnosti a předcházení sporům, nemanželským dětem a potratům.

Všemocný Alláh řekl:

{A nepřibližujte se k cizoložství, neboť to ohavnost je i špatná cesta.} (17:32)

{Ti, kdož obviňují lehkovážné, ale věřící počestné ženy, budou prokleti na tomto i na onom světě a očekává je trest nesmírný.} (24:23)

{Těm, kdož si přejí, aby se rozšířila nestoudnost mezi věřícími, těm dostane se trestu bolestného na tomto i na onom světě; a Bůh dobře zná, zatímco vy neznáte.} (24:19)

Alláhův posel (ﷺ) jednoho mladého muže přesvědčil o nepřipustnosti nelegitimních sexuálních vztahů v následujícím

rozhovoru:

Za Prorokem (ﷺ) přišel mladý muž a řekl: „Posle Alláhův, dovol mi smilnit!“ Lidé se kolem něho shlukli a vyjadřovali nevoli, avšak Prorok (ﷺ) si s ním sedl a zeptal se ho: **„Líbilo by se ti to u tvojí matky?“** On řekl: „Ne, při Alláhu! Ať jsem tvým výkupným!“ Prorok (ﷺ) mu řekl: **„Stejně tak to lidé nenávidějí u svých matek.“** Prorok (ﷺ) se ho poté zeptal: **„Líbilo by se ti to u tvojí dcery?“** On řekl: „Ne, při Alláhu! Ať jsem tvým výkupným!“ On (ﷺ) mu řekl: **„Stejně tak to lidé nenávidějí u svých dcer.“** Poté mu řekl: **„Líbilo by se ti to u tvojí sestry?“** On řekl: „Ne, při Alláhu! Ať jsem tvým výkupným!“ On (ﷺ) mu řekl: **„Stejně tak to lidé nenávidějí u svých sester.“** Poté mu řekl: **„Líbilo by se ti to u tvých tet z otcovy strany?“** On řekl: „Ne, při Alláhu! Ať jsem tvým výkupným!“ On (ﷺ) řekl: **„Stejně tak to lidé nenávidějí u svých tet z otcovy strany.“** Poté se ho zeptal: **„Líbilo by se ti to u tvých tet z matčiny strany?“** On řekl: „Ne, při Alláhu! Ať jsem tvým výkupným!“ On (ﷺ) řekl: **„Stejně tak to lidé nenávidějí u svých tet z matčiny strany.“** Poté Prorok (ﷺ) položil mladému muži ruku na hrud' a řekl: **„Alláhu, odpusť mu, očisti mu srdce a učiň ho cudným.“** (Ahmad)

Na tomto příkladu vidíme, jak Alláhův posel (ﷺ) trpělivě přesvědčoval onoho mladého muže uváděním analogií o nespravedlnosti dvojího metru. Když nikdo nechce být sám využíván a zneužíván, neměl by ani zneužívat ostatní. Toto takzvané zlaté pravidlo je vyjádřeno ve známém Prorokově (ﷺ) výroku:

„Nikdo z vás nevěří, dokud nebude svému bratrovi přát to, co si přeje pro sebe.“ (Buchárí a Muslim)

Omamné látky a hazardní hry

Je smutně známou skutečností, že jedinci pod vlivem omamných látek se dopustí násilného trestného činu s vyšší pravděpodobností než střizliví jedinci. Příčinou mnoha sporů jsou také hazardní hry. Všemocný Alláh říká:

{Vy, kteří věříte! Víno, hra majsir, obětní kameny a vrhání losů šípy jsou věru věci hnusné z díla satanova. Vystříhejte se toho – a možná, že budete blaženi. Satan chce mezi vámi podnitit pomocí vína a hry majsiru nepřátelství a nenávist a odvést vás od vzývání Boha a od modlitby. Přestanete s tím tedy?} (5:90-91)

Krádež, loupež a nespravedlivé vyvlastňování majetku

Tyto činy zákonitě vedou k nenávisti a zahořklosti a ve společnosti vytvářejí konflikty vedoucí k ohrožení a zmatku. Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Kdokoliv muslimovi vezme jeho právo, všemocný Alláh ho v soudný den uvrhne do pekelného ohně a zabráni mu vstoupit do ráje.“ Jeden z přítomných společníků se zeptal: „Proroku Alláhův, co když je předmět, který vzal, nicotný?“ Alláhův posel (ﷺ) řekl: „I kdyby to bylo nicotné jako větvička na čištění zubů.“ (Muslim)

Monopol a hromadění

Prorok (ﷺ) řekl:

„Pouze hříšník monopolizuje (jídlo a další potřebné věci).“
(Muslim)

Zneužívání jmění a majetku sirotka

Sirotci jsou zranitelní a nejsou schopni svůj majetek sami spravovat. Sirotkův opatrovník je podle svých nejlepších schopností zodpovědný za moudré spravování finančních a dalších záležitostí svého svěřence. Alláh varuje:

{Ti, kdož nespravedlivě pohlcují majetky sirotků, věru pohlcují to, co v břichách jejich v oheň se promění, a spaleni budou jeho plameny.} (14:42-43)

Zneužití pravomoci

Muslimský vládce nebo kterýkoliv jedinec, jemuž byla svěřena nějaká pravomoc, musí být vůči lidem spravedlivý a upřímný a nesmí jim nijak ukřivdit či je v čemkoliv zradit, jak řekl Alláh:

{Nedomnívej se, že Bohu je lhostejné, co nespravedliví konají; On pouze odklad jim dává do dne, kdy oči budou vytřeštěny, kdy lidé přijdou s krky nataženými a s hlavami strnule zdviženými, se zraky neschopnými se odvrátit a se srdci prázdnými.} (14:42-43)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Když Alláh nějakému člověku svěřil pravomoc, avšak on nebyl vůči svým lidem maximálně upřímný, takovému člověku nebude dovoleno vstoupit do ráje.“ (Buchárí)

Mučení

Společník Hišám ibn Hakím ibn Hizám jednou v Levantě procházel kolem skupiny lidí, kteří byli nuceni zůstat v žáru slunce. Zeptal se: „Co je s těmi lidmi?“ A dostalo se mu odpovědi: „Jsou uvězněni, protože neplatili daň z hlavy.“ Hišám řekl: „Dovodím, že jsem slyšel Alláhova posla (ﷺ) říci:

„Alláh mučí ty, kdo v tomto životě mučí lidi.“

Jejich vládce 'Umajr ibn Sa'd byl v té době v Palestině, tak za ním jel a zpravil ho o tom a on vydal rozkaz, aby byli propuštěni. (Muslim)

Falešná svědectví a přísahy

Falešné svědectví je velkým hříchem. Dokonce pokud člověk úmyslně a opakovaně falešně svědčí, ocitá se tím mimo rámec islámu. Všemocný Alláh říká:

{A ti, kdož křivě nesvědčí, a když kolem řečí hnusných jdou, míjejí je důstojně.} (25:72)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Mám vás zpravit o nejodpornějších hříších?“ Společníci

přisvědčili. Alláhův posel (ﷺ) řekl: „**Přidružovat jiné v uctívání Alláha a být špatný a neposlušný ke svým rodičům.**“ Alláhův posel (ﷺ) se opíral o zem, poté si sedl rovně a pokračoval: „**A pronést nepravdivé tvrzení a dát falešné svědectví.**“ Alláhův posel opakoval poslední část tak dlouho, až si společníci přáli, aby s tím přestal. (Bucháří)

Taková přísaha je úmyslná a jejím cílem je získat nespravedlivě nějaký prospěch. Tento druh přísahy se nazývá *ghamús*, tedy ponoření, protože křivopřísežníka ponoří do pekelného ohně. Všemocný Alláh říká:

{Věru ti, kdož prodávají úmluvu s Bohem a přísahy své za nepatrnou cenu, ti nebudou mít podíl žádný v životě posmrtném a Bůh na ně v den zmrtnýchvstání nepromluví ani nepohlédne; a neočistí je a pro ně určen je trest bolestný.} (3:77)

Také to vychází z výroku Alláhova posla (ﷺ):

„Kdokoliv druhému muslimovi vezme jeho právo pravou rukou (tj. falešnou přísahou), náleží mu pekelný oheň a bude mu upřen vstup do ráje.“ (Muslim)

Zrada a porušení důvěry ve smluvních vztazích

Islám muslimům nakazuje být pravdomluvní a dodržovat sliby a varuje před porušováním slibů a nedodržováním smluvních závazků. Zdůrazňuje nutnost plnit všechny závazky vůči všem lidem a varuje před porušením důvěry, i kdyby se jednalo o svěřené věci zanedbatelné hodnoty. Všemocný Alláh říká:

{Vy, kteří věříte! Nezrazujte Boha ani posla, vždyť byste zradili vědomě důvěru, která je vám dána.} (8:27)

Islám do důvěry řadí také neprozrazení svěřeného tajemství. Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Pokud člověk něco řekne druhému člověku a pak se odvrátí, takové sdělení se stává pro posluchače důvěrou.“
(at-Tirmídhí a Abú Dawúd)

Podle islámu do důvěry spadá také vyžádaná porada. Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„U člověka, na kterého se druhý obrátí kvůli poradě, vzniká důvěra (ohledně toho, co slyšel od tazatele, a ohledně upřímného názoru a rady).“ (at-Tirmídhí a Abú Dawúd)

Islám podporuje důvěryhodnost a spolehlivost. Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Nespolehlivý člověk nemá víru. Porušitel přísahy věrnosti nemá náboženství.“ (Ahmad a al-Bajhaqí)

„Pokud má člověk čtyři nectnosti, je úplný pokrytec. A pokud má některou z těch čtyř, je částečný pokrytec, dokud se té neřesti nezbaví. Lhát, kdykoliv promluví; porušit slib; zradit důvěru; porušit dohodu.“ (Buchárí a Muslim)

„Člověk do této kategorie patří i tehdy, když dodržuje

modlitby, drží půst v ramadánu a prohlašuje se za muslima.“ (Muslim)

Nactiutrhání a pomlouvání

Nactiutrhání znamená říkat o lidech věci, o kterých si nepřejí, aby byly známy, i když to může být pravda. Takové jednání ohrožuje čest a důstojnost dotčeného člověka a mezi lidmi šíří nenávist a pohrdání, které může vést až k násilí. Pomlouvání znamená šířit nepravdivá tvrzení a falešná nařčení. Všemocný Alláh říká:

{Běda každému pomlouvači, jenž na cti utrhá.} (104:1)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Víte, co je to nactiutrhání?“ Společníci odpověděli: „Alláh a Jeho posel to vědí nejlépe.“ Alláhův posel (ﷺ) řekl: **„Je to říci o člověku za jeho zády něco, co nechce, aby se o něm vědělo.“** Jeden ze společníků se zeptal: „Proroku Alláhův, co když ta záležitost zmíněná za jeho zády u něho opravdu existuje, je to stále nactiutrhání?“ Alláhův posel (ﷺ) odpověděl: **„Nactiutrhání je mluvit o neřesti, kterou má, zatímco pokud takovou neřest nemá, je to pomluva.“ (Muslim)**

Urážení a posměch

Alláh ve vznešeném Koránu řekl:

{Vy, kteří věříte! Necht' neposmívají se jedni lidé druhým, možná že tito jsou lepší než oni! A necht' jedny ženy se

neposmívají druhým, možná že tyto jsou lepší než ony! Neurázejte se vzájemně a nenazývejte se přezdívkami! A jak hnusný je název „hanebník“ poté, co byla přijata víra! A ti, kdož se nebudou kát, jsou věru nespravedliví!} (49:11)

Nenávist, pohrdání a nevraživost

Tyto neřesti vedou k nejrůznějším druhům pomstychtivého jednání. Alláhův posel (ﷺ) byl dotázán:

„Proroku Alláhův, jaký je nejlepší člověk?“ Alláhův posel (ﷺ) řekl: **„Každý srdečný člověk a každý věrný člověk.“** Společníci se otázali: „Proroku Alláhův, známe věrného člověka, ale jaký je srdečný člověk?“ Alláhův posel (ﷺ) řekl: **„Je to zbožný, čistý člověk, nehřeší, neutlačuje a neporušuje práva druhých, člověk, v jehož srdci není nenávist a závist vůči druhým.“** (at-Tirmídhí)

Alláhův posel (ﷺ) vysvětlil následky závisti na tomto příkladu:

„Závist a žárlivost pohlcují dobré skutky jako oheň pohlcuje dřevo.“ (Abú Dawúd)

Společenské vyloučení

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Nignorujte se navzájem, neobracejte se k sobě zády, nepocit'ujte k sobě navzájem nenávist, nezávid'te si. Všichni byste měli být služebníky Alláhovými jako bratři. Muslim nesmí svého muslimského bratra ignorovat více než tři

(dny).“ (Bucháří a Muslim)

Podle jiné verze výroku řekl:

„Muslimovi není dovoleno nemluvit se svým muslimským bratrem po více než tři noci; když se potkají, každý se obrátí jiným směrem a navzájem se vyhýbají. Lepší z nich dvou je ten, kdo druhého pozdraví jako první.“

Kletí a nadávání

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Klejícím lidem nebude v soudný den dovoleno být svědky či přímlovci.“ (Muslim)

Islám zakazuje proklínat i nepřátele a muslimům doporučuje za takové lidi se modlit, aby se jim dostalo správného vedení. Vychází to z odpovědi Alláhova posla (ﷺ) na tuto otázku: „Proroku Alláhův, neměl by ses modlit proti pohanům a modlářům?“ On odpověděl:

„Byl jsem poslán pouze jako milosrdenství a nebyl jsem poslán, abych ostatní proklínal.“ (Muslim)

Lakota

Podle islámu majetek lidem Alláh pouze svěřil na určenou dobu jejich života, aby ho moudře užívali a vynakládali v souladu Alláhovými příkazy: na živobytí a životní potřeby, na dobročinnost a ke konání dobrých skutků. Alláhův posel (ﷺ)

řekl:

„Zrádný a lakomý člověk, který se neustále chvástá svými dary a pomocí chudým a nuzným, nikdy nevstoupí do ráje.“
(at-Tirmídhí)

Alláhův posel (ﷺ) varoval před ničivými následky pro společnost, ve které se lakota stane běžným postojem. Řekl:

„Vyvarujte se útlaku. Útlak je temnotou v soudný den. Vyvarujte se chamtivosti a lakoty, protože to zničilo lidi před vámi. Chamtivost a lakota je přivedla k prolévání krve jejich vlastních lidí a k povolování zakázaného.“ (Muslim)

Marnotratnost

Alláh muslimům přikázal vyvarovat se marnotratnosti:

{Jezte a pijte, avšak nepřehánějte, vždyť On nemiluje ty, kdož přehánějí!} (7:31)

{A dávej příbuznému po právu, a také chud'asovi a po cestě Boží jdoucím, však nerozhazuj rozhazováním, vždyť marnotratní jsou bratři satanovi a satan byl vůči Pánu svému nevděčný.} (17:26-27)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Všemocný Alláh vám zakazuje být neposlušní vůči vašim matkám, odmítat dávat chudým a nuzným v Alláhově věci, žádat lidi o almužnu, pokud ji skutečně nepotřebujete, a

pohřbívat dívky zaživa. Alláhovi se u vás také nelíbí, když klevetíte, když často žádáte lidi, aby vám dávali, a když pošetile rozhazujete peníze.“ (Buchárí a Muslim)

Přehánění a extrémismus

Všemocný Alláh říká:

{Bůh si přeje vám to usnadnit a nechce na vás obtížné. Dodržujte plně tento počet a chvalte Boha za to, že správně vás vede – snad budete vděční!} (2:185)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Přinášejte dobré zprávy a neodrazujte. Usnadňujte lidem život a nedělejte jim ho těžký a nesnesitelný.“ (Buchárí a Muslim)

„Vyvarujte se překračování mezí v náboženství. Lidé před vámi byli zničeni kvůli přehánění v náboženství.“ (an-Nasá'í, Ibn Mádža, Ibn Chuzajma a al-Hákim)

Namyšlenost a pýcha

Všemocný Alláh řekl:

{Neodvracej tvář svou od lidí a nechod' nadutě po zemi, neboť Bůh věru nemiluje domýšlivé vychloubače! Buď umírněný v chůzi své a ztišuj hlas svůj, vždyť nejodpornější z hlasů všech je věru hlas oslů.} (31:18-19)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Člověk, jenž má v srdci namyšlenost váhy zrnka prachu, nevstoupí do ráje.“ Jeden ze společníků se zeptal: „Proroku Alláhův, a když někdo z nás rád nosí dobré oblečení a dobré boty?“ Alláhův posel (ﷺ) řekl: **„Namyšlenost je popírání pravdy a pohrdání ostatními.“** (Muslim)

„Alláh v soudný den nepohlédne na toho, kdo za sebou namyšleně vleče svůj oděv.“ (Buchárí a Muslim)

Nespravedlivé skutky vedoucí ke sporům, hádkám a rozkolu

Všemocný Alláh říká:

{Přidržujte se pevně provazu Božího všichni a nerozdělujte se! Pomněte dobrodiní Božího k vám, když byli jste nepřáteli a On opět sblížil srdce vaše a stali jste se – díky milosti Jeho – bratry; a byli jste již na okraji propasti ohnivě a On vás před ní spasil. A takto vám Bůh objasňuje Svá znamení – snad budete správně vedeni.} (3:103)

Islám také zakazuje veškeré podezřívání a špatné myšlenky o ostatních. Všemocný Alláh říká:

{Vy, kteří věříte! Střeďte se přílišného podezřívání druhých, vždyť některá podezření jsou hříchem! Nevyzvídejte a nepomlouvejte se vzájemně! Což si někdo z vás přeje jíst maso bratra svého mrtvého – vždyť by vám to bylo

odporné! Buďte bohabojní, neboť Bůh věru je blahovolný ke kajícímu a slitovný.} (49:12)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Vyhýbejte se podezírání, protože podezírání je nejfalešnější řečí, kterou lze kdy vést.“ (Buchárí)

Překrucování skutečnosti a falešné zprávy

Všemocný Alláh řekl:

{Vy, kteří věříte! Přijde-li k vám hanebník s nějakou zvěstí, snažte se ji objasnit tak, abyste z nevědomosti své nepoškodili lidi a abyste nemusili litovat toho, co jste učinili.} (49:6)

Zuřivost, záchvaty vzteku, urážení a sprostota

Muslim se musí ve vzteku vždy ovládat. Všemocný Alláh říká:

{A pro ty, kdož velkým hříchům a neřestem se vyhýbají, a když rozhněváni jsou, odpouštějí.} (42:37)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Silný člověk není zápasník, ale silný člověk je ten, kdo se ovládá ve vzteku.“ (Buchárí a Muslim)

„Věřícím není člověk, který útočí na charakter druhých, proklíná, mluví sprostě a ve své řeči s ostatními je

nepřijemný.“ (at-Tirmídhí)

Jeden muž žádal Proroka (ﷺ) o radu o ten mu řekl: „**Neměj vztek.**“ Ten muž to několikrát opakoval a Prorok (ﷺ) mu vždy odpověděl: „**Neměj vztek.**“ (Buchárí)

Škodolibost

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Neprojevujte žádnou radost nad neštěstím svého bratra. Alláh k němu bude milosrdný a vás postihne těžkostmi.“ (at-Tirmídhí)

Nevhodné vměšování

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Jedním ze znaků dobrého muslima je, že nechává být, co se ho netýká.“ (at-Tirmídhí)

Nespravedlivá vláda a rozsudky

Zákony vycházejí z Koránu a sunny, takže v islámu je jediným zákonodárcem Alláh. Úkol právo vykládat a spravedlivě ho uplatňovat ve všech jednotlivých případech je svěřen soudci. Pokud soudí nespravedlivě, zradil posvátný závazek. Moudrý Alláh říká:

{Ti pak, kdož nesoudí podle toho, co seslal Bůh, jsou nevěřící.} (5:44)

Toto potvrzuje také výrok Alláhova posla (ﷺ):

„Soudci jsou tři, dva z nichž obývají pekelný oheň a jeden je v ráji. Soudce, který zná pravdu a soudí podle ní, bude v ráji. Soudce, který zná pravdu, ale úmyslně se od ní odchýlí, bude v pekle. Soudce, který vynáší rozsudky, aniž by měl patřičné znalosti, bude v pekle.“ Jeden ze společníků se zeptal: „Jaký je hřích soudce, který neznal pravdu a skutečnosti případu?“ Alláhův posel (ﷺ) řekl: **„Jeho hřích je, že by neměl působit jako soudce, dokud nebude znalý.“** (al-Hákim)

Vyzvídání

Islám zakazuje jakékoliv špehování, jak říká Alláh:

{Vy, kteří věříte! Střeďte se přílišného podezřívání druhých, vždyť některá podezření jsou hřichem! Nevyzvídejte a nepomlouvejte se vzájemně!} (49:12)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Člověku naslouchajícímu rozhovoru druhých, kteří si to nepřejí, bude v soudný den do uší nalito roztavené olovo.“ (Bucháří)

Rozšiřování chyb druhých a pomlouvání

Klevetění ničí přátelské vztahy mezi lidmi, vzbuzuje vzájemné nepřátelství a nenávist a ve společnosti mohou v důsledku šíření fám propuknout zmatky, což podle islámu nelze dopustit. Všemocný Alláh říká:

{Neposlouchej žádného křivopřísežníka hnusného, klevetníka s pomluvami obcházejícího.} (68:10-11)

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Pomlouváči nebude dovoleno vstoupit do ráje.“ (Buchárí a Muslim)

Zneužívání lidí, zejména zranitelných skupin (např. chudých a starých)

Cílem islámu je ustavit soudržnou společnost s pevnými bratrskými vztahy. Všemocný Alláh řekl:

{Ctěte Boha a nepřidružujte k Němu nic! Chovejte se vlídně k rodičům, příbuzným, sirotkům, chudým, sousedovi pokrevně spřízněnému i cizímu, příteli ze sousedství a jdoucím po cestě Boží a těm, jimiž vládne vaše pravice! Bůh věru nemiluje ty, kdož jsou domýšliví a vychloubační.} (4:36)

Obtěžování, zejména sousedů

Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Při Alláhu, nestane se věřícím; při Alláhu, nestane se věřícím; při Alláhu, nestane se věřícím.“ Společníci se zeptali: „Proroku Alláhův, kdo je ten člověk?“ Alláhův posel (ﷺ) odpověděl: „**Ten, jehož soused není v bezpečí před jeho újmou a zlem.**“ (Buchárí a Muslim)

Závěr

Islám klade základy pro budování přátelských vztahů mezi lidmi na zásadě respektování zájmů všech zúčastněných stran. Islám přeje dobro všem bez ohledu na barvu pleti, vyznání, místo původu či národnost. Jeho pravidla a zásady podporují univerzální hodnoty poctivosti, laskavosti a spravedlivosti. Muslimové mají přikázáno milovat pro Alláhovu věc a nenávidět pro Alláhovu věc a nikdy pro žádný jiný zájem, světské touhy či rozmary. Člověk miluje či nenávidí druhého člověka ne kvůli tomu člověku samotnému, ale miluje dobro a nenávidí zlo, které se projevuje v jeho chování. Všemocný Alláh říká:

{Bud' shovívavý, přikazuj vhodné a vyhýbej se pošetilým!}
(7:199)

Islám lidi vyvádí z temnoty nevědomosti a nespravedlnosti ke světlu správného vedení a spravedlnosti. Moudrý Alláh říká:

{Bůh je ochráncem těch, kdož uvěřili, a dal jim vyjít z temnot ke světlu. Avšak ochráncem těch, kdož neuvěřili, jsou Tághútové, kteří je vyvedou ze světla do temnot – a takoví budou ohně pekelného obyvateli a v něm budou nesmrtelní.} (2:257)

Islám všechny muslimy učí pokojnosti, odpouštění, trpělivosti a laskavosti a všemi prostředky usiluje o ustavení sociální spravedlnosti ve společnosti a ochranu práv všech občanů muslimského státu. Do svého sociálního systému zahrnuje všechny občany bez rozdílu. Islám muslimy vyzývá k

prokazování dobra druhým, aniž by za to od nich cokoliv očekávali, místo toho usilují o odměnu od Alláha, jejich štědrého Pána. Islám muslimy učí respektovat a ctít Boží příkazy a nařízení, aby se tak každému členovi společnosti dostalo pocitu míru a bezpečí, vyjma těch, kteří si kvůli své kriminální činnosti zaslouží spravedlivé potrestání za své přečiny. Islám muslimy učí obětavosti a měli by druhým přát to, co si přejí sami pro sebe, ku prospěchu celé společnosti: staří by měli být laskaví k mladým; mladí by měli být milosrdní, uctiví a ochotní pomáhat starým; bohatí by měli být štedří k chudým a všichni by se měli snažit pomáhat potřebným. Islám usiluje o vytvoření příkladné společnosti, ve které je naplněn výrok Alláhova posla (ﷺ):

„Příklad věřících v jejich vzájemné lásce a náklonnosti je jako orgány v jednom těle. Pokud jeden orgán onemocní, zbytek těla zachvátí horečka a je tím zasažen.“

Doufáme, že tato publikace pomůže hledačům pravdy, kteří se snaží dosáhnout blaženosti v ráji, hledačům skutečné spásy před pekelným ohněm a jeho věčnými a ponižujícími mukami.

Všichni víme, že nevyhnutelným osudem každé živé bytosti je smrt. Zásadní otázkou však je, co nastane po smrti. Muslimové stejně jako všichni věřící v Boží písmo věří ve zmrtvýchvstání a ve spravedlivou odměnu či trest v trvalém životě onoho světa, buď v blaženosti ráje nebo v plamenech pekelného ohně. Ti, kdo upřímně přijali islám, se zajisté dali bezpečnou cestou vedoucí k posmrtnému štěstí a blaženosti. A ti, kdo se v pozemském životě dopouštějí neospravedlnitelného zla vůči

nevinným lidem, za to budou potrestáni. Když se však člověk dopustí neposlušnosti vůči Alláhovým příkázáním, vše záleží čistě na Alláhově vůli a milosrdenství. Pokud si přeje hříšníka ze Své spravedlnosti potrestat, nebude mít žádného přímluvce, pokud to Alláh nedovolí. A pokud si Alláh přeje takovému hříšníkovi odpustit, učiní tak ze Svého milosrdenství a štědrosti.

O těch, kdo se od islámu odvrátí a jako nemuslimové zemřou, věříme, že navěky zůstanou v pekelném ohni. Všichni rozumní a přemýšliví lidé by měli usilovat o spásu své duše konáním dobrých skutků a skrze Alláhovo milosrdenství. Každý člověk by měl hledat správnou a přímou cestu vedoucí do ráje, tedy Alláhovu cestu, cestu islámu – plného podřízení se Alláhovi. Toto je cesta k věčné blaženosti. Všemocný Alláh říká o nepřátelích šířících falešné zvěsti proti islámu:

{Rádi by sfoukli světlo Boží ústy svými, avšak Bůh učiní světlo Své dokonalým, i když se to protiví nevěřícím.} (61:8)

A Alláhův posel (ﷺ) řekl:

„Při Tom, v jehož ruce je Muhammadova duše! Žádný příslušník tohoto národa, žádný žid či křesťan, který o mně uslyší a neuvěří v to, s čím jsem byl poslán, neskončí jinak než jako obyvatel ohně.“ (Muslim)

الحمد لله رب العالمين
وصلى الله وسلم على نبيينا محمد وآله وسلم

Všechna chvála náleží pouze Alláhovi, Pánu všech světů,
necht' Alláh povýší zmínku Svého proroka a jeho rodiny
a ochrání ho před vším špatným.

Pokud chcete získat další informace o islámu v angličtině,
neváhejte nás kontaktovat emailem na info@islamland.com
nebo navštivte následující webové stránky:

www.islamland.com

ISLAM LAND ...
GROW GOODNESS
BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN 1 3 0 LANGUAGES

 ISLAM LAND

 ISLAMLAND.COM

 ISLAMLANDWEB